การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนระดับปริญญาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางสาว พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาการแสดงดนตรี คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

SENIOR SAXOPHONE RECITAL

By

MS. Pimpavee Iriyapichart

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Proposal in Partial Fulfuillment of the Requirements for Bachelor's Degree

Bachelor of Music in Performance

Faculty of Music, Silpakorn University

Academic Year 2024

คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้สารนิพนธ์เรื่อง “การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนระดับปริญญาบัณฑิต” เสนอโดย พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการแสดงดนตรี

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพล กาญจน์วีระโยธิน

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เผ่าพันธ์ อำนาจธรรม)

...../...../.....

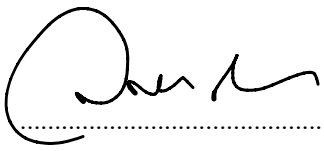

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรพล กาญจน์วีระโยธิน)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

641010012: สาขาการแสดงดนตรี

คำสำคัญ: การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน, เครื่องดนตรีแซกโซโฟน

พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ : การแสดงเดี่ยวฮอร์น

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผู้ช่วยศาตราจารย์ วรพล กาญจน์วีระโยธิน

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน ประกอบด้วย ประวัติของบทเพลง ประวัติผู้ประพันธ์ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์เทคนิคสำคัญในบทเพลง เพื่อเป็รแนวทางการบรรเลงสำหรับผู้ที่สนใจและนำไปปรับใช้ในการแสดงเดี่ยวแซกโฟน

การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกศึกษาบทเพลงจากยุคปลายโรแมนติกจนไปถึงยุคศตวรรษที่ 21 และมีระดับความยากง่ายแตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 5 บทเพลง ได้แก่

1. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois
2. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert
3. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François
4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc
5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ง

สารบัญ ..... จ

บทที่ **1** บทนำ 1

1.1 ความสำคัญและที่มา 1

1.2 วัตถุประสงค์ 2

1.3 ขอบเขตการศึกษา 2

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 2

บทที่ **2** วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3

2.1 แซกโซโฟน 3

2.1.1 ประวัติแซกโซโฟน 3

2.1.2 ประเภทแซกโซโฟน 3

2.1.3 บทบาทในการแสดงของแซกโซโฟน 5

2.2. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois 6

2.2.1. ประวัติผู้ประพันธ์ 6

2.2.2. ประวัติความเป็นมาของบทเพลง 7

2.3. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert 7

2.3.1. ประวัติผู้ประพันธ์ 7

2.3.2. ประวัติความเป็นมาของบทเพลง 8

2.4. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François 8

2.4.1. ประวัติผู้ประพันธ์ 8

มหาวิทยาลัยศิลปากร ฝ่ายพลังศิริ

2.4.2 ประวัติความเป็นมาของบทเพลง 8
2.5.Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc 9
2.5.1 ประวัติผู้ประพันธ์ 9
2.5.2 ประวัติความเป็นมาของบทเพลง 9
2.6 Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David 10
2.6.1. ประวัติผู้ประพันธ์ 10
2.6.2. ประวัติความเป็นมาของเพลง 10
2.7 เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับบทเพลง 11
2.7.1 เทคนิคอัลติสซิโม 11
2.7.2 เทคนิคมัลติโฟนิกส์ 12
2.7.3 เทคนิคการสแลปทัง 14
2.7.4. เทคนิคบิสบิกลิอันโด 14
บทที่ **3** วิธีดำเนินการศึกษา 16
ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหัวข้องานวิจัย 16
ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกสารวิทยานิพนธ์ และสื่ออื่นๆที่เกี่ยวข้อง 16
ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา 16
ขั้นตอนที่ 4 การจัดการแสดงเดี่ยว 16
4.1 ข้อมูลการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน 16
4.2 วิธีการแสดงเดี่ยว 17
4.3 กระบวนการเตรียมตัวก่อนการแสดง 18
บทที่ **4** ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 19

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

4.1 บทวิเคราะห์เพลง 19
4.1.1 Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois ..19
4.1.2 Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François 21
4.1.3. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert 23
4.1.4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc 24
4.1.5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David 25
4.2 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา 27
4.2.1. ปัญหาการดับเบิลทังกิงไม่สัมพันธ์กับการกดนิ้ว 27
4.2.2. ปัญหาการเล่นโน้ตโอเวอร์โทน 30
4.2.3. ปัญหาการเล่นโน้ตที่สูงกว่าช่วงเสียงของเครื่อง 30
4.2.4. ปัญหาการเล่นโน้ตมัลติโฟนิกส์ 32
4.3 แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้อง 34
4.3.1. Studies on the high and low notes of the saxophone โดย Theodore Kerkezos 34
4.3.2. Le Détaché aux saxophones โดย Jean-Marie Londeix 34
4.3.3. Top-Toned for the Saxophone Four-Octave โดย Sigurd Raschér 35
4.3.4. Preliminary exercises & etudes in contemporary techniques for Saxophone โดย Ronald L. Caravan 36
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ 37
5.1.สรุปโครงการ 37
5.2 อภิปรายผล 37
5.3 ข้อเสนอแนะ 39

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายการอ้างอิง 40
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์ 42
ภาคผนวก 43
โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ 43
สูจิบัตร 44

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มา

แซกโซโฟน เป็นเครื่องดนตรีที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศฝรั่งเศส โดยอดอล์ฟ แซก (Adolphe Sax) ถูกสร้างขึ้นมาในศตรวรรษที่ 19 และมีพัฒนาการมาจนเป็นแซกโซโฟนที่เห็นในปัจจุบันนี้ แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีตระกูลใหญ่เช่นเดียวกับคลาริเนท มีอยู่ด้วยกัน 7 ขนาด แต่ในปัจจุบันนิยมใช้เพียง 4 ชนิดด้วยกัน ได้แก่ โซปราโนแซกโซโฟน, อัลโตแซกโซโฟน, เทเนอร์แซกโซโฟน และบาริโทนแซกโซโฟน

เนื่องจากแซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่ถูกประดิษฐ์ได้ไม่นานนัก เพียงแค่ร่วมสองศตวรรษเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นแล้วถือว่ามีอายุที่น้อยมาก จึงเป็นสาเหตุให้บทประพันธ์สำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนมีค่อนข้างจำกัด แต่ก็ยังพอมีนักประพันธ์ยุคต่อมาเริ่มประพันธ์เพลงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนบ้าง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมาน ลิขสิทธิ์

สืบเนื่องมาจากยุคที่มีการกำเนิดแซกโซโฟนจนถึงปัจจุบันที่แซกโซโฟนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ส่วนใหญ่อยู่ในปลายยุคโรแมนติกจนถึงยุคร่วมสมัย ซึ่งนักประพันธ์ยุคหลังมานี้ นักประพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลายมากขึ้นรวมถึงนักแซกโซโฟนที่ต้องการบทเพลงที่แสดงถึงความสามารถของนักดนตรีเอง จึงทำให้บทประพันธ์สำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนในยุคหลังจะมีเทคนิคต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย ยกตัวอย่างเช่น เทคนิคอัลติสซิโม เทคนิคการสแลปทัง เทคนิคมัลติโฟนิก เทคนิคกลิสซานโด

การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกศึกษาบทเพลงจากยุคปลายโรแมนติกจนไปถึงยุคศตวรรษที่ 21 และมีระดับความยากง่ายแตกต่างกันออกไป มีทั้งหมด 5 บทเพลง ได้แก่

1. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois
2. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert
3. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François
4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc
5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

ผู้วิจัยได้คัดเลือก 5 บทเพลงนี้ ซึ่งแต่ละบทเพลงเป็นผลงานชิ้นสำคัญสำหรับแซกโซโฟน ยกตัวอย่างเช่นบทเพลง Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David ถูกใช้เป็นหนึ่งในบทเพลงบังคับ

สำหรับการแข่งขัน The 7th International Adolphe Sax Competition ในปี ค.ศ. 2019 เป็นต้น ในแต่ละบทเพลงมีเทคนิคสำคัญของแซกโซโฟนที่แตกต่างกันออกไป แต่สามารถนำไปต่อยอดในแต่ละบทเพลงได้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเทคนิคต่างๆ ซึ่งรวมไปถึงข้อมูลของแซกโซโฟน ที่มาของบทเพลงและรายละเอียดของเทคนิคในแต่ละเพลง เพื่อเป็นแนวทางการฝึกซ้อมให้แก่นักแซกโซโฟนและนักดนตรีทั่วไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน
2. เพื่อศึกษาบทเพลงและวิเคราะห์เทคนิคสำคัญของบทเพลงที่ใช้ในการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแสดงแซกโซโฟน

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ผู้วิจัยได้คัดเลือกบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวทั้งหมด 5 บทเพลง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

1. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois
2. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert
3. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François
4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc
5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจประวัติความเป็นมาและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องของบทเพลง
2. สามารถต่อยอดทักษะการเล่นเทคนิคสำคัญในการแสดงต่อไปได้
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากการวิเคราะห์เทคนิคบทเพลง และการแสดงมาเผยแพร่สำหรับนักแซกโซโฟนทั่วไปและผู้ที่สนใจ

บทที่ 2
วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แซกโซโฟน

2.1.1 ประวัติแซกโซโฟน

แซกโซโฟน (Saxophone) เป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าลมไม้ อยู่ในตระกูลเครื่องลิ้นเดี่ยว ซึ่งมีลักษณะคล้ายท่อทรงกรวยทำมาจากโลหะประเภทต่างๆ และมีปุ่มนิ้วประกอบ แซกโซโฟนมีปากเป่า (Mouthpiece) ที่รูปร่างคล้ายคลึงคลาริเน็ต

แซกโซโฟนถูกประดิษฐ์ขึ้นโดย อดอล์ฟ แซก (Adolphe Sax) ชาวเบลเยียม เกิดเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1814 ในเมือง ดินองท์ (Dinant) เขาเป็นบุตรของ ชาลส์ - โจเซฟ แซก (Charles - Joseph Sax) ช่างทำเครื่องดนตรีและเจ้าของโรงงานประดิษฐ์เครื่องดนตรี ในปีค.ศ. 1828 เขาได้เข้าศึกษาในสถาบันดนตรีในกรุงบรัสเซลล์ (Brussel) หลังจากนั้นในปีค.ศ. 1835 เขาได้ทำจดทะเบียนลิขสิทธ์ในการประดิษฐ์คิดค้นเบสคลาริเน็ต ในช่วงระหว่างปี ค.ศ 1840 เขาได้ทำการประดิษฐ์แซกโซโฟนขึ้นเป็นครั้งแรก และได้นำไปแสดงในนิทรรศการเครื่องดนตรีที่กรุงบรัสเซลล์ ใน ค.ศ.1842 เขาได้ย้ายไปอยู่ที่กรุงปารีส (Paris) และในเวลาต่อมาเขาได้รู้จักกับแอ็กตอร์ แบร์ลีโยซ (Hector Berlioz) แบร์ลีโยซเขียนบทวิจารณ์อย่างคลั่งไคล้เกี่ยวกับบาริโทนแซกโซโฟนในนิตยสารเล่มหนึ่ง อดอล์ฟ แซกเริ่มผลิตเครื่องดนตรีของเขาถึง 7 แบบ ตั้งแต่โซปรานิโนไปจนถึงดับเบิ้ลเบส และเขาได้จดสิทธิบัตรแซกโซโฟนในปีค.ศ 1846 เขาได้รับรางวัลเหรียญทองจากงาน Paris Industrial Exposition ในปีค.ศ 1849 อดอล์ฟ แซกได้เสียชีวิตลงเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1894 ณ กรุงปารีส

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.1.2 ประเภทแซกโซโฟน

ตระกูลแซกโซโฟนเป็นตระกูลใหญ่ มีขนาดแตกต่างกันถึง 7 ขนาดด้วยกัน แต่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 4 ชนิดด้วยกัน ชนิดของแซกโซโฟนไว้ว่าแซกโซโฟนในปัจจุบัน ประกอบด้วย โซปราโนแซกโซโฟน,อัลโตแซกโซโฟน, เทเนอร์แซกโซโฟนและบาริโทนแซกโซโฟน ในบรรดา 4 ชนิดที่กล่าวมานี้ โซปราโนแซกโซโฟนเป็นแซกโซโฟนที่มีระดับเสียงความถี่เสียงสูงที่สุด ตามด้วยอัลโตแซกโซโฟน แซกโซโฟนเทเนอร์และสุดท้าย คือ บาริโทนแซกโซโฟน

วรวุฒิ สมัยเทอดศักดิ์ (2563) ได้แบ่งประเภทของแซกโซโฟนไว้ดังต่อไปนี้

1. โซปรานิโนแซกโซโฟน (Sopranino Saxophone) มักใช้อยู่ในวง Saxophone Ensemble ซึ่งจะให้เสียงที่ค่อนข้างสูงและน้ำหนักเบาพกพาสะดวก แต่ไม่ค่อยเป็นที่นิยมนำมาแสดงเดี่ยว เนื่องจากมีเสียงที่สูง และการควบคุมเสียงที่ลำบากทำให้ไม่เป็นที่นิยมมากนัก อยู่ระดับเสียง Eb

2. โซปราโนแซกโซโฟน (Soprano Saxophone) เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดเล็กน้ำหนักเบาและมีความถี่สูงที่สุด เนื่องจากมีขนาดเล็กและน้ำหนักเบาจึงสามารถถือไว้ในมือได้ง่ายโดยไม่จำเป็นต้องใช้สายสะพายแซกโซโฟน อย่างไรก็ตามโซปราโนแซกโซโฟนไม่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ต้องการหัดเล่นแซกโซโฟนหน้าใหม่ เนื่องจากมีความยากในการเป่ามากกว่าอัลโตแซกโซโฟนและเทเนอร์แซกโซโฟน ในปัจจุบันโซปราโนแซกโซโฟน จะมีรูปทรงให้เลือก 2 แบบ คือแบบตรง และแบบโค้งก็จะมีลักษณะเหมือนกับอัลโตแซกโซโฟนแต่มีขนาดเล็กกว่า อยู่ในระดับเสียง Bb

3. แซกโซโฟนอัลโต (Alto Saxophone) เป็นแซกโซโฟนที่ดีที่สุดสำหรับผู้เริ่มต้น เนื่องจากเป็นแซกโซโฟนที่เป่าง่ายกว่าแซกโซโฟนโซปราโนและมีน้ำหนักเบากว่าแซกโซโฟนเทเนอร์แซกโซโฟนอัลโตสามารถเป่าได้ในดนตรีหลาย ๆ สไตล์ไม่ว่าจะเป็นสไตล์คลาสสิก, ป๊อป, แจ๊ส แต่นักดนตรีคลาสสิกจะนิยมใช้แซกโซโฟนอัลโตในการเล่นมากกว่าการใช้แซกโซโฟนชนิดอื่น ๆ รวมถึงการเล่นดนตรีแบบแตรวง, คอนเสิร์ตหรือมาร์ชชิ่งแบนด์ก็เช่นกันแซกโซโฟนอัลโตจึงเป็นแซกโซโฟนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดอยู่ในระดับเสียง Eb

4. เทเนอร์แซกโซโฟน (Tenor Saxophone) เป็นแซกโซโฟนที่ถูกใช้มากในการเล่นดนตรีแนวแจ๊สแต่ก็สามารถเห็นเทเนอร์แซกโซโฟนได้ในการเล่นดนตรีแบบอื่น ๆ เช่นกันเสียงของเทเนอร์แซกโซโฟนจะมี ลักษณะแบบต่ำกว่าแซกโซโฟนอัลโตและแซกโซโฟนโซปราโน รองจากแซกโซโฟนอัลโตแล้วแซกโซโฟนเทเนอร์ก็เป็นตัวเลือกที่มือใหม่ควรจะใช้ในการเริ่มต้นอยู่ในระดับเสียง Bb

5. บาริโทนแซกโซโฟน (Baritone Saxophone) เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดใหญ่และมีความถี่เสียงต่ำสุดและราคาแพงที่สุดในบรรดาแซกโซโฟนดังนั้นบาริโทนแซกโซโฟนจึงไม่เหมาะแก่นักแซกโซโฟนมือใหม่ทั้งหลายความยาวของบาริโทนแซกโซโฟนจะมีขนาดอยู่ประมาณ 7 ฟุตทำให้ต้องเป็นผู้ชำนาญเท่านั้นจึงจะสามารถใช้เครื่องดนตรีประเภทนี้ได้อย่างคล่องแคล่ว อยู่ในระดับเสียง Eb

6. เบสแซกโซโฟน (Bass Saxophone)เป็นแซกโซโฟนที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ มีเสียงต่ำกว่าเทเนอร์แซกโซโฟน 1 ช่วงคู่แปด (Octave) และต่ำกว่าบาริโทนแซกโซโฟนเป็นคู่ 4 สมบูรณ์ (Perfect

4th) เล่นโทนเบสเป็นหลัก ถือเป็นเครื่องที่ใช้แทนเสียงคอนทร่าเบสในวงประเภทเครื่องเป่า เนื่องจากมีขนาดที่ใหญ่มากทำให้ไม่ค่อยได้เห็นในวงดนตรีทั่วไป ส่วนใหญ่จะใช้ในวงออร์เคสตร้าหรือวงโยธวาทิต แต่ต้องเป็นผู้ที่ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญแล้วเท่านั้น ขนาดของมันเรียกว่าใหญ่กว่าตัวผู้ถือด้วยซ้ำ และเนื่องจากเป็นเสียงเบสที่ใช้คุมวงจึงไม่เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้น อยู่ในระดับเสียง Bb

7. คอนทราเบสแซกโซโฟน (Contrabass Saxophone) เป็นเครื่องที่มีขนาดเกือบที่จะใหญ่ที่สุด มีความยาวเป็น 2 เท่าของบาริโทนแซกโซโฟน มีความสูงของเครื่องอยู่ที่ประมาณ 170-180 ซม. ซึ่งสูงกว่าผู้ถือมีช่วงเสียงต่ำกว่าบาริโทนแซกโซโฟน 1 ช่วงคู่แปด เป็นเครื่องดนตรีที่พบเห็นได้ยาก เพราะวงดนตรีปัจจุบันไม่ค่อยได้ใช้โทนเสียงต่ำกว่าเสียงเบสเท่าไหร่นัก แต่ยังคงมีการผลิตอยู่ไม่มาก นอกจากจะไม่ค่อยพบเห็นเครื่องดนตรีชนิดนี้แล้ว ยังหาคนเล่นได้ค่อนข้างน้อย อยู่ในระดับเสียง Eb

ภาพที่ 1 ตระกูลแซกโซโฟน

หมายเหตุ. จาก The Saxophone Family, 2023, Selmer.fr.
https://www.selmer.fr/en/blogs/infos/la-famille-des-saxophones

2.1.3 บทบาทในการแสดงของแซกโซโฟน

บทเพลงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. บทเพลงที่ประพันธ์ให้สำหรับแซกโซโฟนโดยเฉพาะ บทเพลงในลักษณะนี้จะเป็นบทเพลงที่นักประพันธ์ตั้งใจแต่งให้สำหรับแซกโซโฟนโดยเฉพาะตั้งแต่แรกอยู่แล้ว ซึ่งมักจะใส่เทคนิคเฉพาะของแซกโซโฟนเข้าไป ไม่ว่าจะเป็น อัลติสซิโม สแลปทัง มัลติโฟนิก เป็นต้น เพื่อแสดงถึงความสามารถของผู้เล่น เนื่องจากแซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่พึ่งประดิษฐ์ในยุคศตรวรรษที่ 19 ทำให้บทเพลงที่แต่งให้

สำหรับแซกโซโฟนจะอยู่ในยุคโรแมนติกเป็นต้นไป ยกตัวอย่างเช่น Concerto in Eb for Alto Saxophone, op. 109 (1934) ประพันธ์โดย A. Glazounov และ A. Petiot ที่เป็นบทเพลงสำคัญของแซกโซโฟนที่มักจะใช้ในการสอบหรือการแสดงทั่วไป มีทำนองที่อ่อนหวานแต่ก็ยังมีการใส่เทคนิคอัลติสซิโมเข้าไปในตอนจบ Scaramouche, op. 165 (1937) ประพันธ์โดย Darius Milhaud ซึ่งอาจจะไม่มีเทคนิคสำคัญเท่าใด แต่ตัวเพลงก็มีโน้ตเคลื่อนที่ตลอดเวลา และมีจังหวะที่น่าสนใจ

2. บทเพลงที่เรียบเรียงให้ใหม่สำหรับแซกโซโฟน แป็นบทเพลงที่โดยดั้งเดิมถูกแต่งให้แก่เครื่องดนตรีอื่น แต่ในภายหลังนำมาเรียบเรียงให้ใหม่สำหรับแซกโซโฟน ซึ่งทำให้แซกโซโฟนไม่ถูกจำกัดอยู่แค่ในยุคโรแมนติกอีกต่อไป ทำให้สามารถเล่นบทเพลงที่มียุคเก่ากว่านั้นได้ โดยส่วนใหญ่แล้วการเรียบเรียงใหม่ให้แก่ แซกโซโฟนมักจะนำบทเพลงที่มีระดับเสียงใกล้เคียงกันมาเรียบเรียงให้แก่แซกโซโฟนชนิดนั้นๆ ยกตัวอย่างเช่น Histoire du tango (1985) ประพันธ์โดย Astor Piazolla ซึ่งโดยดั้งเดิมแล้วเขียนขึ้นสำหรับฟลูตและกีต้าร์ และถูกเรียบเรียงใหม่ให้สำหรับโซปราโน่แซกโซโฟนที่มีเสียงสูงเหมือนกัน โดย Ken-Ichiro Isoda

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.2. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois

2.2.1. ประวัติผู้ประพันธ์

ปิแอร์ แมกซ์ ดูบัวส์ (Pirre Max Dubois) เป็นนักประพันธ์เพลง และวาทยากรชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อ 1 มีนาคม ค.ศ.1930 หลังจากเขาเกิดได้ไม่นานครอบครัวของเขาก็ย้ายที่อยู่ไปที่เมืองตูร์ ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งจะเป็นสถานที่ที่เขาได้เข้าเรียน The Conservatory of Music and the University of Tours หลังจากสำเร็จการศึกษาเขาก็ได้เข้าเรียนต่อที่ The Conservatoire National Supérieur de Musique ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างที่ศึกษาอยู่ ดูบัวส์ศึกษาด้านการประพันธ์เพลงกับดาริอุส มิลโฮด์ (Darius Milhaud) ซึ่งผลงานของเขาค่อนข้างได้รับแรงบันดาลใจจากมิลโฮด์

ในปี ค.ศ.1950 เขาได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลงครั้งแรกจากผลงาน Divertissement for Alto Saxophone and Orchestra และในปี ค.ศ.1950 ดูบัวส์ได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลงซึ่งเป็นหนึ่งในรางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุด นั่นก็คือรางวัล Prix de Rome ตลอดชีวิตการทำงานของดูบัวส์ เขาอุทิศให้แก่การประพันธ์เพลงเป็นส่วนใหญ่ จนในปี ค.ศ. 1995 ที่ปารีส (Mercer, 2011)

2.2.2. ประวัติความเป็นมาของบทเพลง

คำว่า ดิแวร์ติซมอง (Divertissement) มาจากภาษาฝรั่งเศสแปลว่า ความสนุกสนาน ซึ่งในทางดนตรีหมายถึงบทเพลงที่ให้ความเพลิดเพลิน (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2564)

ดิแวร์ติซมอง สำหรับเดี่ยวอัลโตแซกโซโฟนและเปียโน (Divertissement for Alto Saxophone and Piano) ประพันธ์โดยปิแอร์ แมกซ์ ดูบัวส์ (Pirre Max Dubois) ผลงานชิ้นนี้ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ. 1953 ซึ่งเป็นผลงานที่ทำให้ดูบัวส์ได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลงเป็นครั้งแรก โดยเดิมประพันธ์ให้แก่เดี่ยวแซกโซโฟนและออร์เคสตราและนำมาเรียบเรียงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนและเปียโนในภายหลัง

ดิแวร์ทิสซิมองบทนี้เป็นเพลงขนาดสั้นและมีความสนุกสนาน ส่วนใหญ่ของบทเพลงยังอยู่ในบันไดเสียง แต่ก็มีโน้ตโครมาติกผสมอยู่บ้างเนื่องจากอิทธิพลของดาริอุส มิลโฮด์ (Darius Milhaud) บทเพลงนี้มีทั้งหมด 3 ท่อนเพลงคือ เร็ว-ช้า-เร็ว ในท่อนเร็วทั้งสองท่อนนั้นประกอบไปด้วยโน้ตเขบ็ตสองชั้นที่เร็วเป็นส่วนใหญ่ บทเพลงนี้จึงเป็นบทเพลงที่ท้าทายต่อผู้เล่น (Fandetti, 2015)

2.3. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

2.3.1. ประวัติผู้ประพันธ์

เพียท สเวิร์ท (Piet Swert) นักประพันธ์, วาทยากร และนักเปียโนชาวเบลเยียม เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายนค.ศ. 1960 ณ เมืองทองเคอเรน ประเทศเบลเยียม สเวิร์ทเข้าศึกษาที่ Lemmens Institute ในเบลเยียมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 จนถึงปีค.ศ. 1989 โดยศึกษาเครื่องมือเอกเปียโนกับโรเบิร์ต โกรส์ลอต (Robert Groslot) ในขณะที่ทำการศึกษาอยู่เขาก็ได้รับรางวัลต่างๆมากมายมากกว่า 10 รางวัล ยกตัวอย่างเช่น รางวัล Baron Flor Peeters Prize ในปีค.ศ. 1983 จากผลงาน Apocalyps และ Belgian Artistic Promotion ในปีค.ศ. 1985 จากผลงาน Ardennes เป็นต้น นอกจากนี้ในปีค.ศ. 1982 เขาได้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ด้านการประพันธ์เพลง การแสดงเปียโนและการวิเคราะห์บทเพลง (Vanacker J., Coulembier K. และ Vermeulen A, 2018)

ในฐานะนักประพันธ์ สเวิร์ทแต่งผลงานออกมามากกว่า 300 บทเพลงซึ่งแต่งในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นบทเพลงสำหรับออร์เคสตรา บทเพลงเดี่ยวเปียโน บทเพลงเดี่ยวแซกโซโฟน หรือบทเพลงสำหรับกลุ่มเครื่องดนตรี เป็นต้น เขาได้รับโอกาสให้เขียนบทเพลงเพื่อเป็นบทเพลงบังคับสำหรับการแข่งขันใหญ่หลายรายการ รวมถึงเป็นกรรมการการแข่งขันด้านการประพันธ์อีกด้วย

2.3.2. ประวัติความเป็นมาของบทเพลง

ปากานีนี คาปริชโช่ (Paganini Capriccio) ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ. 2015 โดย เพียท สเวิร์ท (Piet Swert) โดยผลงานชิ้นนี้ถูกว่าจ้างโดยเคนเนธ เซ (Kenneth Tse) นักแซกโซโฟนชาวอเมริกันเชื้อสายจีน ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังในปัจจุบันนี้ ผลงานชิ้นนี้ถูกแสดงขึ้นครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 2015 ในงาน The 17th World Saxophone Congress ณ เมืองสตราสบูร์ก ประเทศฝรั่งเศส และแสดงโดยตัวของเซเอง ต่อมาในปีค.ศ. 2017 บทเพลงนี้ถูกคัดเลือกให้เป็นบทเพลงบังคับสำหรับการแข่งขัน The Golden Saxophone Competition 2017

บทเพลงนี้ได้อ้างอิงทำนองและโครงสร้างมาจากบทเพลง Caprice No.24 ประพันธ์โดยนิคโคโล ปากานีนี (Niccolò Paganini) นักไวโอลินชื่อก้องโลก ประพันธ์ขึ้นในปีค.ศ. 1807 และได้รับอิทธิพลการใช้โน้ตโครมาติกในบทเพลงนี้จากบทเพลง Variations on a Theme by Paganini ประพันธ์โดยวิโทลด์ ลูตอสลัฟสกี้ (Witold Lutosławski) ประพันธ์ขึ้นในปีค.ศ. 1941 (Swerts, 2024)

2.4. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.4.1. ประวัติผู้ประพันธ์

ฟรองซัวร์ บอนด์ (Francois Borne) นักฟลูตและนักประพันธ์เพลงชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 30 สิงหาคมค.ศ. 1840 ที่เมืองตูลูส ประเทศฝรั่งเศส เขาทำงานเป็นนักฟลูตให้กับวงออร์เครสตราของโรงอุปรากร Le Grand Théatre de Bordeaux ที่เมืองบอร์กโดซ์ นอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์ให้กับ Conservatoire de Musique de Toulouse บอนด์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการบรรเลง รวมถึงเป็นผู้พัฒนาระบบนิ้วของฟลูตอีกด้วย นอกเหนือจากการบรรเลงแล้วเค้ายังคงเป็นนักพันธ์เพลง เขาเสียชีวิตในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1920

2.4.2 ประวัติความเป็นมาของบทเพลง

แฟนตาซีบิลลานเตจากอุปรากรณ์เรื่อง คาร์เมน (Fantaisie Brillante sur Carmen) แต่งขึ้นในปีค.ศ. 1900 ประพันธ์โดย ฟรองซัวร์ บอนด์ (Francois Borne) ซึ่งเขาได้รับแรงบันดาลใจมาจากอุปรากรณ์เรื่อง คาร์เมน (Carmen) ประพันธ์โดยยอร์ช บิเซต์ (George Bizet) ซึ่งอุปรากรณ์เป็นผลงานชิ้นเอกและโด่งดังที่สุดของบิเซต์ ซึ่งมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความรักและความหึงหวงระหว่างนายทหาร ดอน

โฮเซ (Don Jose) และ หญิงสาวยิปซีที่ชื่อคาร์เมน (Carmen) และเป็นหนึ่งในบทเพลงที่มีการนำมาเรียบเรียงใหม่ให้กับการแสดงเดี่ยวเครื่องดนตรีหรือสำหรับการเล่นเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีต่างๆ

บทเพลงนี้แต่งขึ้นเพื่อแสดงถึงความสามารถของผู้เล่น ผู้แต่งได้นำทำนองหลักจากหลายๆท่อนในอุปรากรเช่น Habanera, Chanson de Bohème หรือ La Voila! และอื่นๆ ซึ่งนำมาแปรทำนองให้มีความน่าสนใจและมีความยากมากขึ้น (วรพงษ์ พิมพ์เสน, 2558)

2.5.Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc

2.5.1 ประวัติผู้ประพันธ์

ฟร็องซีส ปูลอง นักประพันธ์และนักเปียโนชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1899 เขาเกิดในครอบครัวที่ร่ำรวยซึ่งประกอบธุรกิจด้านการผลิตยา แม่ของเป็นนักเปียโนสมัครเล่น ซึ่งเป็นคนที่สอนปูลองเล่นเปียโนตั้งแต่วัย 5 ขวบ จนเมื่ออายุได้ 16 ปี เขาได้เริ่มเรียนเปียโนอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกกับ Ricardo Vines นักเปียโนชาวสเปน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ฝ่ายบริการ

ปูลองนับว่าเป็นนักประพันธ์ที่เป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เขาไม่ได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยดนตรีเหมือนกับนักประพันธ์เพลงคนอื่น ผลงานของเขาได้รับอิทธิผลมาจากนักประพันธ์ที่ร่วมสมัยเดียวกันกับเขา เช่น โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy) เอริก ซาตี (Erik Satie) และ อิกอร์ สตราวินสกี (Igor Stravinsky) ปูลองเริ่มประพันธ์ผลงานชิ้นแรกขึ้นในปีค.ศ. 1917 กับผลงาน “Rapsodie Nègre” ซึ่งเขามีอายุเพียง 18 ปี สามปีถัดมา ในปีค.ศ. 1920 ปูลองได้รวมกลุ่มเข้ากับนักประพันธ์รุ่นใหม่ชาวฝรั่งเศสอีก 5 คน ชื่อว่า เลซิส (Les Six) ซึ่งเป็นกลุ่มนักดนตรียุคศตวรรษที่ 20 ที่ต่อต้านแนวคิดแบบโรแมนติก (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2564) ตลอดการทำงานของเขา ปูลองได้แต่งบทเพลงเอาไว้มากมายไม่ว่าจะบทเพลงสำหรับเดี่ยวเครื่องดนตรีหรือบทเพลงสำหรับดนตรีเชมเบอร์ และในช่วงท้ายของชีวิต เขาได้แต่งบทเพลงที่เกี่ยวกับศาสนาอีกด้วย ปูลองเสียชิตเมื่อวันที่ 30 มกราคม ค.ศ. 1963 ด้วยวัย 64 ปีจากอาการหัวใจวาย

2.5.2 ประวัติความเป็นมาของบทเพลง

โซนาตาสำหรับเดี่ยวโอโบและเปียโน (Sonata for Oboe and Piano) ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ. 1962 และนำออกมาแสดงครั้งแรกในวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1963 ที่ Strasbourg Festival หลังจากที่ปูลองเสียชีวิตไปแล้ว ซึ่งผลงานชิ้นนี้ถือเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของปูลอง เขาแต่งบทเพลงนี้เพื่อเป็นเกียรติแก่

เซอร์เก โปรโคเฟียฟ (Sergei Prokofiev) นักประพันธ์เพลงชื่อดังชาวรัสเซีย บทเพลงนี้มีทั้งหมด 3 ท่อน ได้แก่

I. Elégie (ท่อนเร็ว)

II. Scherzo (ท่อนช้า)

III. Déploration (ท่อนเร็ว)

2.6 Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

2.6.1. ประวัติผู้ประพันธ์

แวงซองค์ ดาวิด (Vincent David) นักประพันธ์ นักแซกโซโฟน และวาทยากรชาวฝรั่งเศส เกิดในปีค.ศ. 1974 เขาเข้าศึกษาที่ Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris โดยศึกษาเครื่องมือเอกแซกโซโฟนกับโคลด เดอลองจ์ (Claude Delange) และจบการศึกษาด้วยเกียรตินิยมอันดับ 1 ในปีค.ศ. 1996 ในขณะที่เข้าศึกษา ดาวิดได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติถึง 3 รางวัลยกตัวอย่างเช่น ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 จากรายการ the International Adolphe Sax Competition ในปีค.ศ. 1994 เป็นต้น ในฐานะนักประพันธ์ ดาวิดประพันธ์ผลงานสำหรับแซกโซโฟนไว้มากมายไม่ว่าจะเป็นบทเพลงสำหรับการแสดงเดี่ยวจนไปถึงดนตรีเชมเบอร์ ยกตัวอย่างเช่น “Sillage” สำหรับโซปราโนแซกโซโฟน “Reflets” สำหรับอัลโตแซกโซโฟนและวงออร์เคสตรา เป็นต้น นอกจากนี้เขายังได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลง Grand Prix Lycéens des Compositeurs และ Prix Collégiens des Compositeurs จากผลงาน “Pulse” สำหรับอัลโตแซกโซโฟนในปีค.ศ. 2021 ปัจจุบันดาวิดเป็นนักแซกโซโฟนที่มีชื่อเสียงระดับโลก เขาเปิดชั้นเรียนพิเศษในหลายประเทศทั่วโลก และเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่ Conservaroire Royal of Bruxelles. (n.d., 2024)

2.6.2. ประวัติความเป็นมาของเพลง

นิวเอ อาร์คดองท์ (Nuée Ardente) เป็นบทเพลงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนและเปียโน ประพันธ์โดยแวงซองค์ ดาวิด (Vincent David) ในปีค.ศ. 2017 เพื่อเป็นบทเพลงบังคับในการแข่งขัน the 7th International Adolphe Sax Competition 2019

นิวเอ อาร์คดองท์ มาจากภาษาฝรั่งเศสมีความหมายว่า ธุลีหลาก หมายถึง เมฆร้อนที่ลุกเป็นไฟ ซึ่งบางครั้งลุกเป็นไฟจากก๊าซ เถ้า และเศษภูเขาไฟอื่นๆ ที่ขยายตัวและไหลลงไปตามด้านข้างของภูเขาไฟอย่างรวดเร็ว (Mcnair, 2024) ในบทเพลงนี้ได้ระบุท่อนเพลงเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเกิดธุลีหลาก เช่น Sparks, Flame, Magma และ Smoke

2.7 เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับบทเพลง

2.7.1 เทคนิคอัลติสซิโม

อัลติสซิโม เรจิซเตอร์ ก็คือ เทคนิคในการเล่นโน้ตที่มีระดับเสียงสูงกว่านิ้วจริงตามระบบปกติของแซกโซโฟน ซึ่งนิ้วจริงตามระบบปกติ (ธีรวัฒน์ วีระวิทยานันต์, 2562)

โดยปกติแล้วตามระบบนิ้วทั่วไป แซกโซโฟนสามารถเล่นโน้ตได้ถึง F หรือ F# แต่ถ้าหากผู้เล่นต้องการเล่นโน้ตที่มาระดับเสียงสูงกว่านั้น ก็จำเป็นต้องกดนิ้วรูปแบบพิเศษเพื่อให้มีระดับเสียงตามที่ต้องการ โดยรูปแบบนิ้วของโน้ตอัลติสซิโมไม่ได้มีรูปแบบที่ตายตัว ขึ้นอยู่กับความสะดวกและความสามารถของผู้เล่น ปัจจัยที่ทำให้ผู้เล่นสามารถเล่นโน้ตอัลติสซิโมได้นั้น ไม่ใช่เพียงแค่ระบบนิ้ว แต่ยังขึ้นอยู่กับ ลักษณะการวางปาก ช่องว่างในปาก ตำแหน่งของลิ้น ความเร็วของลม เป็นต้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วังท่าพระ

ภาพที่ 2 ช่วงเสียงของแซกโซโฟนโดยทั่วไป

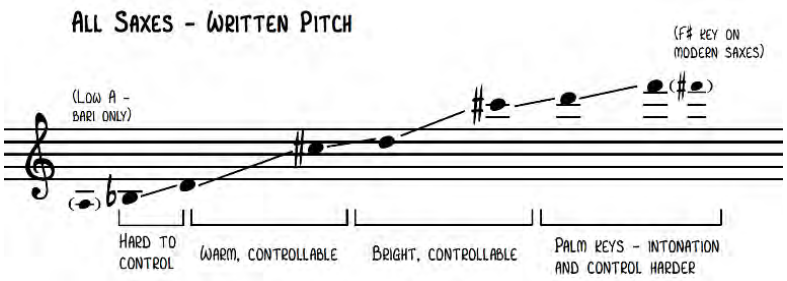

หมายเหตุ. จาก Instrumentation, โดย E. Rogers, 2023, Evanrogersmusic, https://www.evanrogersmusic.com/blog-contents/big-band-arranging/instrumentation

โดยทั่วไปแล้ว โน้ตอัลติสซิโมไม่ได้มีเครื่องหมายกำกับพิเศษ ในบางครั้งอาจจะเขียนตามความเป็นจริง หรือในบางครั้งอาจจะใช้เครื่องหมายออตตาฟา (Ottava) หรือสัญลักษณ์ 8va ซึ่งหมายถึงการเล่นโน้ตทบคู่แปด หากเครื่องหมายอยู่บนโน้ตหมายความว่าให้เล่นสูงขึ้นช่วงคู่แปด แต่ถ้าเขียนอยู่ใต้โน้ตหมายความว่าให้เล่นต่ำลงช่วงคู่แปด ถึงแม้จะไม่ได้มีเครื่องหมายพิเศษ แต่ผู้เล่นโดยทั่วไปก็จะสามารถทราบได้ด้วยตนเองว่าถ้าหากเจอโน้ตที่สูงกว่า F หรือ F# ก็ให้ใช้ระบบนิ้วอัลติสซิโม

ภาพที่ 3 ตัวอย่างระบบนิ้วและสัญลักษณ์ออกตาฟา

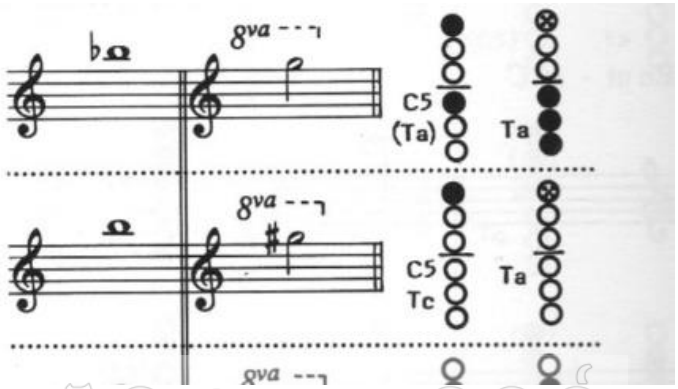

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

หมายเหตุ. จาก Parameter of the Saxophone (p.7), by J. Londeix, Leduc

2.7.2 เทคนิคมัลติโฟนิกส์

ณัชชา พันธุ์เจริญ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า มัลติโฟนิกส์ หรือ เสียงควบ คือ เสียงพร้อมกันมากกว่า 1 เสียงที่ได้จากการเล่นเครื่องดนตรีที่โดยปกติสามารถเล่นได้ที่ละเสียง

มัลติโฟนิกส์เป็นเทคนิคที่มีความใกล้เคียงกับเทคนิคอัลติสซิโมแต่ใกล้เคียงกันในเรื่องของการผลิตเสียงมากกว่าผลลัพธ์ของเสียงที่ผลิตออกมา โดยทั่วไปแล้ว แซกโซโฟนเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถเป่าโน้ตได้เพียงทีละเสียง แต่ด้วยเทคนิคมัลติโฟนิค แซกโซโฟนจะสามารถเป่าโน้ตเพิ่มมากขึ้นในเวลาเดียวกันตั้งแต่ 2 ไปจนถึง 5 เสียง ซึ่งอาจคล้ายคลึงกับเทคนิคดับเบิ้ลสต๊อป (Double Stops) ของกลุ่มเครื่องสาย แต่ผลลัพธ์ที่ได้ยินอาจจะไม่เหมือนกับคอร์ดโดยทั่วไป โดยทั่วไปเสียงที่ออกมาจะค่อนข้างซับซ้อน ซึ่งเสียงที่ได้ยินจะขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยเช่น ลม รูปแบบนิ้ว รูปปาก

ความใกล้เคียงของสองเทคนิคนี้อยู่ที่ด้านการผลิตเสียงออกมา ทั้งสองเทคนิคจำเป็นต้องมีรูปแบบนิ้วพิเศษเฉพาะและมีปัจจัยในการผลิตเสียงคล้ายกัน ได้แก่ ตำแหน่งของลิ้น ทิศทางของลม และรูปปาก

อธิบายโดยเบื้องต้นคือชุดความคิดของสองเทคนิคนี้เหมือนกัน คือการหาทิศทางลมที่สามารถเป่าออกมาเป็นเสียงได้

ภาพที่ 4 ตัวอย่างรูปแบบนิ้วมัลติโฟนิกส์

หมายเหตุ. จาก Parameter of the Saxophone (p.34), by J. Londeix, Leduc

พหาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทั้งสองเทคนิคนี้จำเป็นที่จะต้องอาศัยชุดโอเวอร์โทน (Overtone Series) เนื่องจากเสียงคือการสั่นสะเทือนของคลื่นเสียง เสียง โดยตามปกติแล้วหากเราเล่นโน้ตซักตัวหนึ่ง เราก็จะได้ยินเพียงเสียงเดียว แต่ความเป็นจริงแล้วจะมีการสั่นคลื่นความถี่ที่สูงขึ้นไปตามลำดับเป็นคู่แปด คู่ห้า คู่สี่ คู่สาม ทบขึ้นไปเรื่อยๆ ซึ่งหมายความว่าเสียงไม่ได้ประกอบแค่เสียงๆเดียว เทคนิคอัลติสซิโมและเทคนิคมัลติโฟนิกส์จึงเป็นเทคนิคที่อาศัยหลักการเหล่านี้เช่นกัน

ภาพที่ 5 ตัวอย่างชุดโอเวอร์โทนตามธรรมชาติ

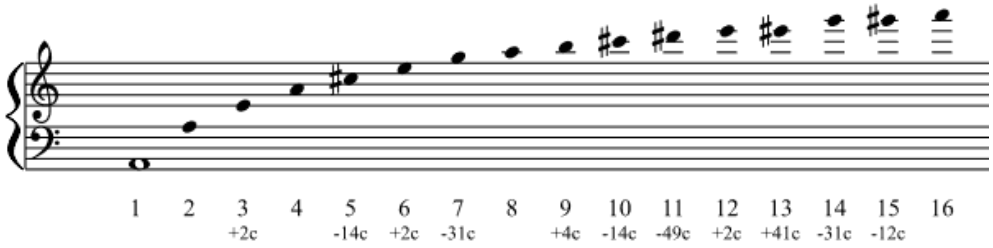

หมายเหตุ. จาก The harmonic seires, โดยย W. Saus, 2017, Oberton, https://www.oberton.org/en/overtone-singing/harmonic-series/

ซึ่งความแตกต่างนั้นต่างกันตรงที่เทคนิคมัลติโฟนิกส์คือการอาศัยชุดโอเวอร์โทนหลายๆโน้ตเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ออกมาเป็นคอร์ด แต่เทคนิคอัลติซิโมคือการอาศัยชุดโอเวอร์โทนเพียงเสียงเสียงเดียวเพื่อให้ผลลัพธ์ออกมาเป็นโน้ตโอเวอร์โทนเสียงสูงเพียงเสียงเดียว หรือจะกล่าวได้ว่ามัลติโฟนิกส์มีหลายช่องเสียง แต่อัลติสซิโมคือมัลติโฟนิกส์ที่มีช่องเสียงเดียวก็ว่าได้

2.7.3 เทคนิคการสแลปทัง

การสแลปทัง (Slap tonging) หรือ การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ วิศุวัฒน์ พฤกษวานิช (2566) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การตัดลิ้นโดยใช้สูญญากาศ คือการตัดลิ้นในอีกรูปแบบหนึ่งของแซกโซโฟน ซึ่งเสียงที่ได้จะมีการกระแทกของหัวเสียงที่ดังและแรงกว่าการตัดลิ้นแบบปรกติ โดยทั่วไปแล้วผู้ประพันธ์จะใช้สัญลักษณ์โน้ตกากบาทหรือเขียนกำกับไว้บนหรือล่างของบรรทัด 5 เส้น

ภาพที่ 6 ตัวอย่างสัญลักษณ์โน้ตสแลปทัง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมานลิขสิทธิ์

หมายเหตุ. จาก Nuée Ardente pour saxophone alto et piano (p.3), by V. David, 2018, Gérard Billaudot.

2.7.4. เทคนิคบิสบิกลิอันโด

บิสบิกลิอันโด (Bisbigliando) ในภาษาอิตาลีหมายถึงการกระซิบ ซึ่งดั้งเดิมเป็นเทคนิคของฮาร์ป ในทางเทคนิคหมายถึงการรัวโน้ตบนโน้ตตัวใดหนึ่งโดยการใช้รูปแบบนิ้วที่ต่างกันเพื่อให้ได้เสียงของโน้ตที่มีสีสันต่างกัน

เทคนิคนี้คล้ายคลึงกับเทคนิคการรัวโน้ต (Tremolo) โดยเหมือนกันที่ทั้งสองเทคนิคนี้คือการเล่นโน้ตตัวใดตัวหนึ่งซ้ำๆ แต่ต่างกันตรงที่การรัวโน้ตนั้น โน้ตทุกตัวจะได้สีสันของเสียงที่ออกมาเหมือนกันทุกตัว

แต่บิสบิกลิอันโดคือการเปลียนสีสันของเสียงสลับกันคล้ายกับการพรมนิ้ว (Trill) โดยทั่วไปผู้ประพันธ์จะเขียนกำกับไว้บนหรือล่างของบรรทัด 5 เส้น โดยอาจจะระบุรูปแบบนิ้วหรือไม่ก็ได้

ภาพที่ 7 ตัวอย่างสัญลักษณ์บิสบิกลิอันโด

หมายเหตุ. จาก Nuée Ardente pour saxophone alto et piano (p.5), by V. David, 2018, Gérard Billaudot.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการคัดเลือกบทเพลงต่างๆสำหรับทำการแสดง แต่ละบทเพลงต่างเป็นเพลงที่มีความสำคัญสำหรับการแข่งขันและสามารถแสดงความสามารถของผู้เล่น โดยศึกษาแนวทางการฝึกซ้อมและแก้ไขปัญหาเทคนิคต่างๆในบทเพลง มีขั้นตอนดำเนินการศึกษาดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหัวข้องานวิจัย

เลือกหัวข้อเรื่องที่สนใจต้องการศึกษาค้นคว้าพร้อมทั้งปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือเอกสารวิทยานิพนธ์ และสื่ออื่นๆที่เกี่ยวข้อง

เพื่อนำไปแก้ไขและพัฒนาการฝึกซ้อม โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อยดังนี้

2.1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของผู้ประพันธ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.2 ศึกษาประวัติความเป็นมาของบทเพลง

2.3 ศึกษาปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในบทเพลง

2.4 ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาของบทเพลง

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

นำข้อมูลที่ค้นคว้ามาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปและแนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้ค้นคว้ามา ทั้งด้านประวัติความเป็นมาของผู้ประพันธ์ ประวัติ ความเป็นมาของบทเพลง มาวิเคราะห์ในแต่ละบทเพลง จากนั้นศึกษาปัญหาในการบรรเลงพร้อมทั้งเสนอวิธีแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนที่ 4 การจัดการแสดงเดี่ยว

นำเสนอข้อมูลโดยการจัดการแสดงเดี่ยวโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน

ผู้ศึกษาได้จัดการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน ในวันพฤหัสบดีที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 17:00 น. ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ

โดยการแสดงเดี่ยวครั้งนี้มีทั้งหมด 5 เพลงความยาวประมาณ 1 ชั่วโมง โดยมีลำดับการแสดงดังนี้

1. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois
    I. Allegro Vivo
    II. Lent et doux
    III. Scherzando
2. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François
3. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert
   (พักการแสดง 15 นาที)
4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc
    I. Elégie
    II. Scherzo
    III. Déploration
5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4.2 วิธีการแสดงเดี่ยว

1. กำหนดบทเพลงที่จะใช้ในการแสดง โดยทำการเลือกบทเพลงที่สนใจพร้อมกับปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาเครื่องเอกจนได้บทเพลงทั้งหมด 5 เพลง โดยให้ระยะเวลาการแสดงครบถ้วน 1 ชั่วโมง

2. คัดเลือกนักเปียโนประกอบ และติดต่อนักเปียโนที่ต้องการให้มาแสดงประกอบร่วมกันในการแสดงเดี่ยวครั้งนี้

3. วางแผนการฝึกซ้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การฝึกซ้อมส่วนตัว วางแผนให้เริ่มการฝึกซ้อมตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2567 ทุกวันต่อเนื่อง โดยเว้นวันอาทิตย์ไว้เป็นวันหยุด และซ้อมวันละ 4-6 ชั่วโมงขึ้นอยู่กับตารางเรียน

3.2 การฝึกซ้อมกับนักเปียโนประกอบ วางแผนให้ซ้อมด้วยกัน 5 ครั้ง โดยการฝึกซ้อมครั้งแรกเริ่มในกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 โดยฝึกซ้อมจังหวะและรายละเอียดของบทเพลงเพื่อให้บรรเลงออกมาในทิศทางเดียวกัน

4. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และสูจิบัตร วางแผนการประชาสัมพันธ์ทางช่องทางต่างๆ

4.3 กระบวนการเตรียมตัวก่อนการแสดง

1. ทดลองบรรเลงในสถานที่จริงก่อนการแสดง โดยปรับระดับความดังเบาในการเล่นทั้งตนเองและนักเปียโนประกอบเพื่อให้สมดุลกัน และเพื่อเลือกลิ้นที่จะใช้ในการทำการแสดง

2. จัดเตรียมสถานที่การแสดงให้พร้อม ทำการติดโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์และวางสูจิบัตรไว้บริเวณด้านหน้าสถานที่แสดง และจัดเตรียมอาหารว่างและน้ำดื่มให้แก่ผู้ที่มาร่วมชม

3. ตรวจสอบเครื่องดนตรีและโน้ตเพลงให้เรียบร้อยก่อนเริ่มการแสดง ตรวจสอบว่าเครื่องดนตรีอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและไม่มีส่วนใดชำรุด รวมถึงตรวจสอบความครบของโน้ตเพลงเรียงเพลงตามลำดับการแสดงให้เรียบร้อย

4. นัดแนะกับผู้ช่วยจัดการแสดงถึงลำดับเพลงของการแสดง ลำดับการเปิดปิดของประตูเวที และการจัดวางแสตนโน้ตให้เข้าใจตรงกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลและแจกแจงเนื้อหาเป็นสามส่วน ดังนี้

4.1 บทวิเคราะห์เพลง

4.2 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

4.3 แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้อง

4.1 บทวิเคราะห์เพลง

4.1.1 Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย **Pierre Max Dubois**

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทเพลงนี้มีทั้งหมด 3 ท่อนเพลง

ท่อนที่หนึ่ง Allegro Vivo ซึ่งหมายความว่า เร็วและมีชีวิตชีวา ในท่อนนี้ผู้แต่งได้เลือกใช้จังหวะเร็วเปิดบทเพลง โดยมีการเขียนกำกับความเร็วไว้ที่โน้ตตัวดำเท่ากับ 144 bpm ในช่วงแรกจะใช้เครื่องหมายประจำจังหวะ 4/4 ทำนองหลักของท่อนเพลงดูบัวส์ได้รับแรงบันดาลใจเพลงกล่อมเด็กที่มีชื่อเสียงจากศตวรรษที่ 18 “J’ai du bon tabac” เป็นเพลงภาษาฝรั่งเศส ซึ่งความหมายของชื่อเพลงคือ ฉันมียาสูบที่ดี ซึ่งทำนองดังกล่าวจะปรากฏอยู่ทั่วไปในท่อนนี้

ภาพที่ 8 ทำนองหลักของเพลง Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois

หมายเหตุ. จาก Divertissement pour Saxophone Alto et Orchestra (p.2), by P.M. Dubois, 1953, Leduc

ระหว่างท่อนเพลงนี้มีเปลี่ยนเครื่องหมายประจำจังหวะบ้างเป็นครั้งคราว แต่มีการเปลี่ยนเครื่องหมายประจำจังหวะเป็น 7/8 อยู่สองครั้งคือ ตั้งแต่เครื่องหมาย C ห้องที่ 2 จนถึงก่อนเครื่องหมาย E หนึ่งห้องและตั้งแต่เครื่องหมาย F ห้องที่ 7 จนถึง ห้องที่ 11 ซึ่งการเปลี่ยนเครื่องหมายประจำจังหวะทั้งสองครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนทำนองใหม่ที่ขยายจังหวะมากขึ้นโดยไม่ใช้ทำนองหลัก

ท่อนที่สอง Lent et doux มีความหมายว่า ช้าและนุ่มนวล ดูบัวส์ได้เขียนกำกับความเร็วไว้ที่โน้ตตัวดำมีความเร็วที่ 52 bpm ในห้องแรกของท่อนเพลง จะเป็นการบรรเลงแบบ ad libitum หรือการเล่นในอัตราความเร็วที่ยืดหยุ่น ให้ผู้เล่นมีอิสระในการบรรเลง แล้วจึงกลับมาจังหวะคงที่ในห้องที่สอง โดยทำนองหลักของท่อนเพลงนี้ ดูบัวส์ได้นำทำนองจากเพลงกล่อมนอนเด็กฝรั่งเศสชื่อว่า “Dodo l’enfant do” ดังนั้นดุบัวสีจึงเขียนให้เพลงมีความเบาเสียส่วนใหญ่ และจบท่อนเพลงด้วยความดังที่ pp (Pianissimo) หรือเบามาก

ภาพที่ 9 ทำนองหลักของเพลง Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

หมายเหตุ. จาก Divertissement pour Saxophone Alto et Orchestra (p.4), by P.M. Dubois, 1953, Leduc

ท่อนที่สาม Scherzando มีความหมายว่า สนุกสนานหรือร่าเริง ในท่อนนี้กลับมาเป็นท่อนจังหวะเร็วอีกครั้ง แต่จะแตกต่างกับในท่อนแรกตรงที่ในท่อนนี้จะใช้เครื่องหมายกำกับจังหวะ 2/4 ในท่อนนี้จะไม่ได้มีทำนองหลักที่โดดเด่นเป็นพิเศษแต่จะเน้นไปที่จังหวะเสียมากกว่าเพื่อให้ได้อารมณ์สนุกสนาน ตั้งแต่ห้องแรกจนถึงเครื่องหมาย E ห้องที่ 8 จะไม่มีการเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะ จนเข้าห้องที่ 9 จึงจะเปลี่ยนเป็น 3/8 ซึ่งจะให้ความรู้สึกเหมือนกับการเต้นรำ และเมื่อเข้าเครื่องหมาย H ห้องที่ 5 จะเปลี่ยนเป็น 4/8 เพื่อเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านให้กลับมาเป็น 2/4 ในเครื่องหมาย I ห้องที่ 2 และเพื่อให้อารมณ์มากขึ้นดูบัวส์เลือกที่จะค่อยลดระดับความดังเพลงในช่วงท้ายและจบบทเพลงด้วยระดับความเบา pp

4.1.2 Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François

บทเพลงนี้เป็นบทเพลงประเภท Fantasia หมายถึงเพลงที่มีรูปแบบอิสระ โดย ได้รับแรงบันดาลใจมาจากอุปรากรณ์เรื่อง คาร์เมน (Carmen) ประพันธ์โดยยอร์ช บิเซต์ (George Bizet) เพลงนี้สามารถแบ่งโครงสร้างออกได้เป็นสามท่อนหลัก

ท่อนที่หนึ่ง อาจจะเรียกได้ว่าเป็นท่อนนำของบทเพลง ซึ่งในท่อนนี้มีการเปลี่ยนอัตราความเร็วทั้งหมด 4 ครั้ง

Allegro moderato (ห้องที่ 1-24) ในท่อนเปิดของบทเพลงนี้ ผู้แต่งได้นำเพลง “La voila!” มาใช้ ซึ่งใช้เครื่องหมายกำกับจังหวะ 6/8 ก่อนที่จะเข้าทำนองหลักในห้องที่ 17 โดยที่เปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 4/4

Allegro (ห้องที่ 25-39) ในท่อนนี้จะเร่งอัตราความเร็วขึ้นเล็กน้อย โดยทำนองหลักจะเน้นการใช้โน้ตเขบ็ตสอชั้นเป็นหลัก ซึ่งอยู่ในบันไดเสียง G minor

Andante moderato (ห้องที่ 40-69) เปลี่ยนอัตราจังหวะมาเป็นจังหวะช้าปานกลางและใช้เครื่องหมายกำกับจังหวะ 3/4 โดยอยู่ในบันไดเสียง C minor ทำนองหลักในท่อนนี้ใช้ทำนองจาก “Fate Motif” เป็นทำนองที่ช้าและน่าสะพรึงกลัว

Moderato (ห้องที่ 70-119) กลับมาอยู่ในบันไดเสียง G minor ถึงแม้ว่าจะลดอัตราความเร็วลงแต่อัตราส่วนของโน้ตทำนองหลักนั้นย่อยขึ้น โดยเปลี่ยนเครื่องมายกำกับจังหวะเป็น 2/4 และเน้นการใช้โน้ตสามพยางค์เขบ็ตสองชั้นเป็นส่วนใหญ่

ท่อนที่สอง Habanera ซึ่งหมายถึงจังหวะการเต้นรูปแบบหนึ่งจากประเทศคิวบา โดยที่ท่อนเพลงนี้นำทำนองมาจาก “L’amour est un oiseau rebelle” ในท่อนนี้มีโครงสร้างแบบทำนองหลักและทางแปร (Theme and variation) โดยจะมีการแปรทำนองทั้งหมดสองครั้ง

Allegretto quasi Andantino (ห้องที่136-182) เปิดท่อนที่สองมาด้วยการเล่นทำนองหลักดั้งเดิมก่อน โดยทำนองหลักนี้มีทั้งหมดสองส่วน คือส่วนแรกจะอยู่ในบันไดเสียง G minor และเปลี่ยนมาเป็น G major ในส่วนที่สอง

Variation I (ห้องที่183-218) แปรทำนองโดยใช้โน้ตสามพยางค์เขบ็ตสองชั้นและอาร์เปโจ (Arpeggio) และในส่วนที่สองของทำนองหลักมีการใช้โน้ตโครมาติกในการแปรทำนองเพิ่มเติม

Variation II (ห้องที่219-251) ในทางแปรที่สองนี้มีทั้งหมด 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรก (ห้องที่219-226) จะขยายส่วนโน้ตจากทางแปรแรก เพื่อผ่อนความตึงเครียดของเพลงลง ก่อนที่จะเข้าส่วนที่สอง (ห้องที่227-251) ที่จะแปรทำนองโดยการใช้โน้ตเขบ็ตสามชั้นและบันไดเสียงโครมาติก รวมถึงเพิ่มการใช้ระดับความดังเบาที่ต่างกันอย่างชัดเจน

ท่อนที่สาม Chanson De Bomème Et Final ในท่อนสุดท้ายนี้มีการเปลี่ยนอัตราความเร็วทั้งหมด 3 ครั้ง

Allegro (ห้องที่252-328) เริ่มต้องท่อนที่สามด้วยความเร็ว ซึ่งใช้ทำนองจาก “Chanson de Bohème” เป็นทำนองที่มีความสนุกสนานโดยทำนองหลักมีทั้งหมดสองส่วน โดยส่วนแรกอยู่ในบันไดเสียง E minor และเปลี่ยนเป็นบันไดเสียง E major ในส่วนที่สอง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์วิทยทรัพยากร

Allegro moderato (ห้องที่329-339) มีการเปลี่ยนให้ลดอัตราความเร็วลงเล็กน้อย ในส่วนนี้จะใช้ทำนองจาก “Toreador” แต่แปรทำนองโดยการใช้โน้ตอาร์เปโจ

Presto (ห้องที่340-360) เข้าสู่ช่วงสุดท้ายของบทเพลง ในส่วนนี้จะมีการเร่งอัตราความเร็วขึ้น ซึ่งจะเร็วที่สุดในบทเพลงนี้ มีการใช้ทำนองเขบ็ตสองชั้นเพื่อความตื่นเต้น ซึ่งอยู่ในบันไดเสียง E major และจบบทเพลงด้วยโน้ตอาร์เปโจ E major ในออกเตฟที่สี่ ซึ่งเป็นโน้ตที่สูงสุดของบทเพลงนี้เพื่อแสดงถึงศักยภาพผู้เลยนำพาเพลงถึงจุดสูง

ภาพที่ 10 ตอนจบของเพลง *Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François*

หมายเหตุ. จาก Fantasie Billante (p.7), by F. Borne, 1993, Kunzelmann

4.1.3. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert

บทเพลงนี้เป็นเพลงที่มีโครงสร้างแบบทำนองหลักและทางแปร (Theme and variation) เนื่องจากบทเพลงนี้อ้างอิงทำนองและโครงสร้างมาจากบทเพลง Caprice No.24 ประพันธ์โดยนิคโคโล ปากานีนี (Niccolò Paganini) ซึ่งตามต้นฉบับแล้วจะมีทั้งหมด 11 ทางแปร แต่ในบทเพลงนี้มีทั้งหมด 14 ทางแปร ทั้งหมดสามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง

ช่วงที่หนึ่ง ห้องที่ 1-127 เพลงนี้มีการข้อความกำหนดความเร็วเพลงว่า Allegro molto และกำหนดเร็วอยู่ที่โน้ตตัวดำเท่ากับ 144 bpm ในตอนต้นของเพลง ห้องที่ 1-20 คือการเล่นทำนองหลัก (Theme) และต่อไปมาเป็นทางแปรที่ 1-3 ซึ่งเริ่มต้นด้วยเครื่องหมายกำกับจังหวะ 2/4 จนกระทั่งเข้าทางแปรที่ 4 ห้องที่ 75 จึงเปลี่ยนเป็น 6/8 และพอเข้าทางแปรที่ 7 ห้องที่ 124 จะเปลี่ยนเป็น 4/4 ก่อนที่จะเปลี่ยนผ่านไปสู่ทางแปรที่ 8 ห้องเพลงสุดท้ายของทางแปรที่ 7 จึงเปลี่ยนเป็น 6/4

ช่วงที่สอง ห้องที่ 128-201 หรือทางแปรที่ 8-11 อัตราความเร็วเพลงคงที่แต่เปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 2/2 ทำให้จังหวะขยายขึ้น ผนวกกับผู้แต่ตั้งใจลดระดับความดังของเพลงลงให้แตกต่างกับในช่วนที่หนึ่งของเพลงที่เร็วและดัง ผลคือเมื่อฟังแล้วจะรู้สึกเหมือนเข้าท่องช้า และเมื่อเข้าทางแปรที่ 11 ห้องที่ 173 สเวิร์ททำการเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 3/4 เพื่อให้รู้สึกกระชับและไปข้างหน้ามากขึ้น และทำการค่อยๆเพิ่มความดังขึ้นเพื่อเป็นการส่งเข้าช่วงที่สาม

ช่วงที่ 3 ห้องที่ 202-279 หรือทางแปรที่ 12-14 เข้าสู่ทางแปรที่ 12 เปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 4/4 และลดระดับความเบามาเป็น mp (Mezzo Piano) กลับเข้าสู่ท่อนเร็วอีกครั้ง มีการใช้โน้ตเขบ็ตสองชั้นมากขึ้นเพื่อเร่งเร้าอารมณ์ผู้ฟังให้รู้สึกตื่นเต้น และเมื่อเข้าทางแปรที่ 14 ห้องที่ 230 ผู้แต่งเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 3/8 และเพื่อส่งเข้าจุดสูงสุด (Climax) ของเพลงจึงเขียนให้ช่วงสุดท้ายของเพลงนั้นจังหวะของโน้ตย่อยขึ้นจากเขบ็ตสองชั้นเป็นสามพยางค์เขบ็ตสองชั้น และเมื่อถึงจุดสูงสุดของเพลงในห้องที่ 276 ผู้แต่งเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 3/4 เพื่อให้รู้สึกช้าและเน้นมากขึ้น

ภาพที่ 9 ทำนองหลักช่วงจบของเพลง *Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert*

หมายเหตุ. จาก Paganini Capriccio (p.6), by P. Swerts, 2016, Zodiac

4.1.4. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc

บทเพลงนี้มีโครงตามแบบโซนาตาทั่วไป มีทั้งหมด 3 ท่อนเพลง แต่แตกต่างตรงที่โดยปกติโซนาตาทั่วไปจะมีลักษณะโครงสร้างเป็น เร็ว-ช้า-เร็ว แต่บทเพลงนี้ปูลองกลับแต่งให้มีลักษณะเป็น ช้า-เร็ว-ช้า

ท่อนที่หนึ่ง Elégie เปิดมาด้วยท่อนช้า โดยปูลองได้เขียนข้อความกำกับความเร็วไว้ว่า “Paisiblement” เป็นภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีความหมายว่า เงียบสงบ และกำหนดไว้ว่าตัวดำมีความเร็วที่ 66 bpm ในท่อนนี้มีอยู่รูปแบบสังคีตลักษณ์สองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded binary form) หรือ A B A’

ท่อน A (ห้องที่ 1-47) ทำนองหลักเริ่มต้นด้วยความเบา ซึ่งทำนองใช้โน้ตจังหวะเขบ็ตสองชั้น ในตอนเปิดเพลงปูลองได้เริ่มบทเพลงด้วยความเบาที่ pp (Pianissimo) แล้วค่อยๆเพิ่มความดังทีละเล็กน้อย

ท่อน B (ห้องที่ 48-71) อารมณ์ของเพลงแปรปรวนอย่างฉับพลัน ปูลองเลือกใช้ทำนองหลักที่ให้ความรู้สึกเหมือนพายุโหมกระหน่ำ ดังฉับพลันทันทีทันใด แต่ในประโยคเพลงต่อมาก็สงบลง ลดระดับความเบาเหลือแค่ p (Piano) สลับกันไปเรื่อยๆ

ท่อน A’ (ห้องที่ 72-96) ย้อนกลับมาทำนองเดิมเหมือนในท่อน A แต่ในช่วงจบของท่อนที่หนึ่งนี้ปูลองหยิบทำนองที่เหมือนกับพายุจากในท่อน B มาผสม และจบด้วยความเบา

ท่อนที่สอง Scherzo ในท่อนนี้มีอยู่รูปแบบสังคีตลักษณ์สามตอน (Ternary Form) หรือ A B A ซึ่งจะเป็นท่อน เร็ว-ช้า-เร็ว

ท่อน A (ห้องที่ 1-100, 135-187) ปูลองได้เขียนข้อความกำกับความเร็วไว้ว่า “Tres animé” เป็นภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีความหมายว่า มีชีวิตชีวามาก และกำหนดไว้ว่าตัวดำประจุดมีความเร็วที่ 160 bpm

และเนื่องจากเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 6/8 และ 9/8 ทำนองหลักส่วนใหญ่จะเป็นสามพยางค์ แสดงถึงความมีชีวิตชีวา

ท่อน B (ห้องที่ 101-134) เกิดการขยายจังหวะขึ้น กำหนดให้ค่าของเขบ็ตหนึ่งชั้นเท่ากับตัวดำของท่อนก่อนหน้านี้ ทำให้ท่อน B จึงเป็นท่อนช้า และเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะเป็น 3/4 และ 4/4 ซึ่งทำนองหลักจะเปลี่ยนอารมณ์ไปโดยสิ้นเชิง มีการลดระดับความเบาลงเพื่มให้บรรยากาศเพลงสงบขึ้นก่อนที่จะกลับมาทรงพลังอีกครั้งในท่อน A

ท่อนที่สาม Déploration จบโซนาตาบทนี้ด้วยความช้าและสงบเงียบ ซึ่งท่อนเพลงนี้มีอยู่รูปแบบสังคีตลักษณ์สองตอนแบบย้อนกลับ (Rounded binary form) หรือ A B A’

ท่อน A (ห้องที่ 1-26) เนื่องจากชื่อของท่อนสามนั้นคือ “Déploration” หรือแปลว่า การคร่ำครวญ ปูลองต้องการให้อารมณของท่อนนี้มีความเศร้าโศกและสงบเงียบ เขาได้เขียนข้อความกำกับความเร็วไว้ว่า “Tres calme” แปลว่าสงบมาก แต่ถึงอย่างนั้นทำนองก็มีการส่งอารมณ์และเพิ่มระดับความดังขึ้นลงไม่หยุด

ท่อน B (ห้องที่ 27-49) ทำนองหลักของท่อนนี้มีการหยิบยืมมาจากทั้งท่อนที่หนึ่ง ยกตัวอย่างเช่น ห้องที่ 28 ยืมทำนองหลักมาจากท่อนที่หนึ่งห้องที่ 64 และ ห้องที่ 43 ยืมทำนองหลักมาจากท่อนที่หนึ่งห้องที่ 36

ท่อน A’ (ห้องที่ 50-69) กลับมาใช้ทำนองหลักจากท่อน A แล้วก็เปลี่ยนเป็นทำนองใหม่ในห้องที่ 54 ซึ่งจะนำเข้าสู่ช่วงจบของบทเพลงนี้ โดยจะค่อยๆลงระดับความเบาลงเรื่อยๆ และจบด้วยการลากโน้ตตัวสุดท้ายค้างไว้ในระดับ ppp (Pianissisimo)

4.1.5. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

บทเพลงนี้เป็นบทเพลงประเภทดนตรีพรรณา (Program music) หรือดนตรีบรรยายเรื่องราว ดาวิดได้ประพันธ์บทเพลงนี้เพื่อบรรยายถึงการประทุของภูเขาไฟ ในแต่ละท่อนเพลงจะบบรยายถึงเหตุการณ์ของการประทุ โดยโครงสร้างของบทเพลงจะสามารถแบ่งได้ 5 ท่อนโดยมีโครงสร้างแบบ A B C B’ Coda

ท่อน A “Sparks” (ห้องที่ 1-29) เปิดขึ้นด้วยการประทุของภูเขาไฟด้วยท่อนช้า ซึ่งดาวิดได้จำลองการประทุด้วยให้แนวแซกโซโฟนเล่นบันไดเสียงโอเวอร์โทนและแนวเปียโนทำการรูดสายเปียโนเปล่าซึ่งจะเกิดขึ้น 5 ครั้งภายในท่อนนี้ ไม่เพียงแค่นั้นผู้แต่งใส่เทคนิคมัลติโฟนิกในทำนองหลักเพื่อให้ได้

บรรยากาศของภูเขาไฟที่รอการระเบิด ทำนองหลังค่อยๆเพิ่มระดับความดังขึ้นจนกระทั่งห้องที่ 28 เกิดการเล่นบันไดเสียงโอเวอร์โทนเป็นครั้งที่ 5 แล้วจึงลากโน้ต D# ค้างไว้เพื่อเข้าสู่ท่อนต่อไป

ภาพที่ 11 ตัวอย่างบันไดเสียงโอเวอร์โทนในเพลง Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

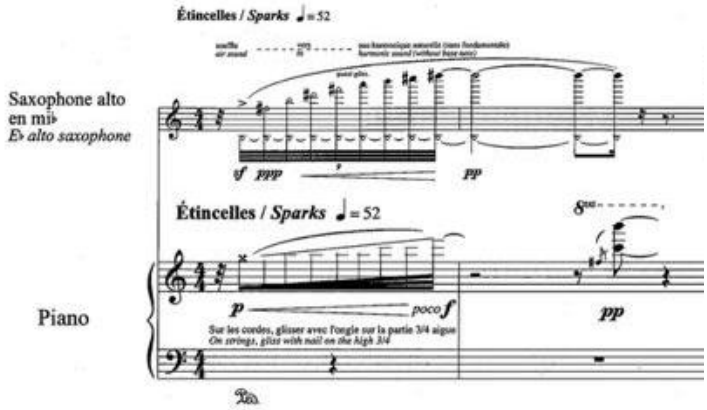

หมายเหตุ. จาก Nuée Ardente (p.1), by V. David, 2018, Gérard Billaudot

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ท่อน B “Flamme” (ห้องที่ 30-244) ในตอนที่แนวแซกโซโฟนลากโน้ต D# ค้างไว้ด้วยความดังระดับ ff (Fortissimo) แนวเปียโนก็ค่อยๆแทรกซึมเข้ามาด้วยการเล่นโน้ตเขบ็ตสองชั้นด้วยความเบาระดับ pp (Pianissimo) ก่อนที่แนวแซกโซโฟนจะเล่นบันไดเสียงโอเวอร์โทนอีกครั้งในห้องที่ 49 และล้างค้างเอาไว้พร้อมกับบิสบิกลิอันโด (Bisbigliando) ไปด้วย ก่อนที่เปียโนจะนำเข้าสู่ท่อน B ซึ่งเป็นท่อนเร็วอย่างเต็มตัว โดยทำนองหลักของท่อนนี้ อารมณ์และบรรยากาศจะแตกต่างจากท่อนแรกโดยสิ้นเชิง ท่อนนี้จะแสดงถึงการประทุอย่างเต็มตัว แสดงถึงไฟที่เกิดจากการประทุก ซึ่งจะมีจังหวะที่คาดเดายากเนื่องจากมีการเปลี่ยนเครื่องหมายกำกับจังหวะค่อยข้างถี่รวมถึงการความคุมลักษณะเสียง (Articulation) ในโน้ตที่ไม่ใช่จังหวะหลัก และในท่อนนี้มีการใช้เทคนิคสแลปทัง (Slap Tonging) หรือการตัดลิ้นแบบสุญญากาศเพื่อให้ได้ลักษณะหัวเสียงที่กระแทกและรุนแรงกว่าปกติ

ภาพที่ 12 ตัวอย่างเทคนิคสแลปทังในเพลง Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

หมายเหตุ. จาก Nuée Ardente (p.3), by V. David, 2018, Gérard Billaudot

ท่อน C “Magma” (ห้องที่ 245-325) ท่อนนี้จะขยายจังหวะขึ้น โดยกำหนดความเร็วไว้ที่ตัวขาว มีความเร็วที่ 76 bpm ซึ่งจะให้ความรู้สึกเหมือนเป็นท่อนช้า เนื่องจากชื่อของท่อนมีความหมายว่า หินหนืด ในท่อนนี้จะบรรยายถึงหินหนืดในภูเขาไฟที่ไหลออกมาเตรียมจะประทุอีกครั้ง

ท่อน B’ “Flashback” (ห้องที่ 326-539) ภูเขาไฟกลับมาระทุอีกครั้ง ดาวิดนำทำนองหลักจากในท่อน B กลับมาอีกครั้งแต่ในครั้งนี้ทำนองหลักจะอยู่ที่แนวเปียโน และให้แนวแซกโซโฟนเล่นแนวประสานแทน ซึ่งแนวแซกโซโฟนจะกลับมาเล่นทำนองหลักอีกครั้งในห้องที่ 376 จนกระทั่งห้องที่ 476 จะเข้าสู่ช่วงสุดท้ายของท่อนนี้ โดยแนวแซกโซโฟนจะเล่นโน้ตเขบ็ตสองชั้นและเพิ่มความดังขึ้นไปเรื่อยๆ เพื่อส่งเข้าสู่จุดสูงสุดของเพลงในห้องที่ 532

ท่อน Coda “Smoke” (ห้องที่ 540-543) เข้าสู่ช่วงสุดท้ายของบทเพลงด้วยบรรยากาศที่สงบลงทันที ให้ความรู้สึกเหมือนควันที่พวยพุ่งออกมา ซึ่งดูเหมือนเหตุการณ์การประทุจะจบลง แต่แล้วก็มีการประทุกครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นในห้องที่ 543 แนวแซกโซโฟนกลับมาเล่นบันไดเสียงโอเวอร์โทนอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่ตอนจบของเพลงกับท่อน “Final Flame” (ห้องที่ 544-550) โดยแนวเปียโนเข้ามารับแนวประสานในห้องที่ 544 และจบลงด้วยการระเบิดพร้อมกันในจังหวะสุดท้ายด้วยเทคนิคสแลปทัง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

4.2 ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหา

4.2.1. ปัญหาการดับเบิลทังกิงไม่สัมพันธ์กับการกดนิ้ว

เทคนิคดับเบิลทังกิง (Double tonguing) คือ การหยุดเสียงโดยใช้การตัดลิ้นและกระดกลิ้นสลับกัน ซึ่งมักใช้ในการเล่นโน้ตที่มีความเร็ว ปัญหาที่พบส่วนมากของการฝึกซ้อมคือ ระหว่างที่เล่น

ประโยคเพลงที่ใช้เทคนิคดับเบิลทังกิงนั้น เกิดการตัดลิ้นไม่สัมพันธ์กับการกดนิ้ว ซึ่งทำให้เสียงที่ออกมานั้นได้ยินโน้ตไม่ครบทุกตัว ผู้ศึกษาจึงเสนอวิธีฝึกซ้อมทั้งหมด 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้ฝึกซ้อมฝึกออกเสียงด้วยคำว่า “ta-ka-ta-ka”

การติดลิ้นแบบปกติ (Single tonguing) ส่วนใหญ่ผู้ฝึกซ้อมจะพูดคำว่า “ta-ta-ta-ta” ซึ่งใช้การตัดลิ้นเพียงอย่าเดียว แต่การดับเบิลทังกิงจะใช้การกระดกโคนลิ้นสลับเข้ามาด้วย จึงให้แทนการกระดกโคนลิ้นด้วยคำว่า “ka” ให้ผู้ฝึกลองพูดออกเสียงที่ละชุด และค่อยๆเพิ่มจำนวนโน้ตและความเร็ว

ภาพที่ 13 *ตัวอย่างแบบฝึกหัดการร้องออกเสียงสำหรับเทคนิคดับเบิลทังกิง*

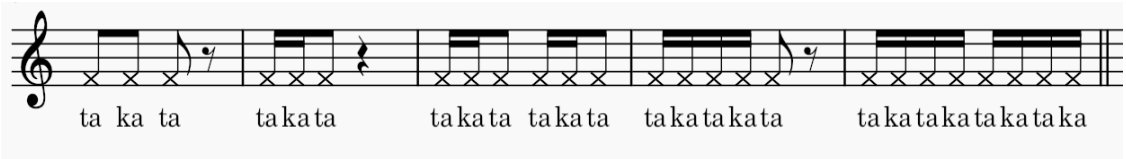

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ขั้นตอนที่ 2 ให้ผู้ฝึกซ้อมลองดับเบิลทังกิงในแซกโซโฟน

หลังจากที่ฝึกซ้อมพูดออกเสียงได้แล้ว ให้ผู้ฝึกซ้อมลองดับเบิลทังกิงในแซกโซโฟนโดยใช้การออกเสียงแบบเดิมอยู่ โดยผู้ซ้อมควรเริ่มการฝึกซ้อมบนโน้ตช่วงเสียงกลางหรือช่วงเสียงที่ผู้เล่นรู้สึกสบายมากที่สุด โดยฝึกซ้อมจากจังหวะที่ช้าก่อน เพื่อให้ผู้ฝึกซ้อมคุ้นชินและสามารถควบคุมได้

ภาพที่ 14 *ตัวอย่างแบบฝึกหัดการตัดลิ้นสำหรับเทคนิคดับเบิลทังกิง (1)*

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้ฝึกซ้อมลองดับเบิลทังกิงในรูปแบบต่างๆ

เมื่อผู้ฝึกซ้อมสามารถความควบคุมการดับเบิลทังกิงได้ระดับหนึ่งแล้ว ให้ผู้ฝึกซ้อมลองดับเบิลทังกิงบนเสียงเดียวยาวๆก่อนแล้วจึงค่อยๆลดค่าโน้ตลง โดยขั้นตอนนี้ผู้ฝึกซ้อมควรคำนึงถึงความต่อเนื่อง

ของลมให้ลมที่เป่าออกมามีความต่อเนื่องกัน และควรที่จะซ้อมจากจังหวะช้าก่อนเพื่อให้ผู้ฝึกซ้อมสามารถจำตำแหน่งของการตัดลิ้นได้

ภาพที่ 15 ตัวอย่างแบบฝึกหัดการตัดลิ้นสำหรับเทคนิคดับเบิลทังกิง (2)

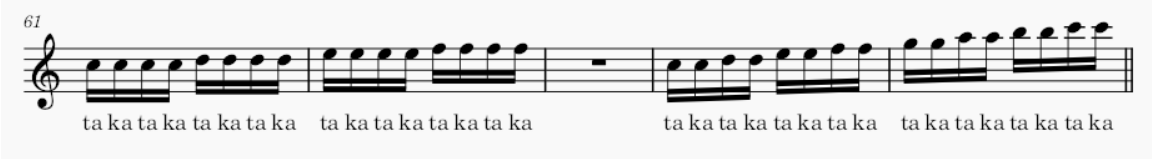

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 4 ลองฝึกดับเบิลทังกิงบนโน้ตเพลงที่จะใช้ในการแสดง

เมื่อผู้ฝึกซ้อมสามารถดับเบิลทังกิงได้แล้ว ให้ลองฝึกซ้อมดับเบิลทังกิงบนโน้ตเพลงที่ใช้ในการแสดง โดยอาจจะเริ่มจากการสเลอ (Slur) คือการเล่นโดยที่ไม่ตัดลิ้นเลย แล้วเพิ่มการตัดลิ้นบนโน้ตที่ออกเสียงคำว่า “ta” เพียงอย่างเดียวก่อน แล้วจึงเริ่มซ้อมดับเบิลทังกิงแบบที่ออกเสียง “ta-ka-ta”

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศาลายา

ภาพที่ 16 ตัวอย่างแบบฝึกหัดการตัดลิ้นสำหรับเทคนิคดับเบิลทังกิง (3)

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

4.2.2. ปัญหาการเล่นโน้ตโอเวอร์โทน

การเล่นโน้ตโอเวอร์โทน คือการเล่นโน้ตที่อยู่ในชุดโอเวอร์โทน (Overtone) ซึ่งอาศัยการสั่นสะเทือนของโน้ตตัวฐานและปัญหาที่พบคือ ออกเสียงผิดโน้ตส่งผลให้ไม่มีความเสถียรในการเล่น ซึ่งสาเหตุอาจเกิดได้จากน้ำหนักของการคาบปากเป่าที่ไม่สัมพันธ์กับลมที่เป่าออกมา และตำแหน่งของโคนลิ้นก็มีผลเช่นกัน โดยเพื่อที่จะหาตำแหน่งของโคนลิ้นและน้ำหนักปากที่ถูกต้อง

โดยวิธีที่เพื่อที่จะหาตำแหน่งของโคนลิ้นและน้ำหนักปากที่ถูกต้อง สามารถทำได้โดยการฝึกเป่าโน้ตโอเวอร์โทนจากคอแซกโซโฟน (Saxophone neck) โดยให้เป่าคอแซกโซโฟนโดยที่ไม่ต่อตัวเครื่อง (Body) โดยทั่วไปแล้วจะได้เสียง Ab ให้ผู้ฝึกซ้อมดันก้านออคเทฟให้รูออคเทฟเปิดออก แล้วลองเป่าอีกครั้งให้ได้เสียง Bb (ซึ่งระดับเสียงดังกล่าวคือระดับเสียงที่เกิดจากคอแซกโซโฟนของผู้ศึกษา ซึ่งอาจเกิดการคลาดเคลื่อนสูงหรือต่ำขึ้นครึ่งเสียง ขึ้นอยู่กับความยาวของคอแซกโซโฟนของผู้ฝึกซ้อม) และเมื่อได้แล้วให้ลองออกเสียงสูงขึ้นเป็นเสียง F หลังจากนั้นให้ลองออกเสียงแบบสตัคคาโต (Staccato) เพื่อฝึกความแม่นยำให้การออกเสียงโน้ตโอเวอร์โทน

มหาวิทยาลัยศิลปากร ฝ่ายวิชาการ

ภาพที่ 17 ตัวอย่างแบบฝึกหัดการเล่นโน้ตโอเวอร์โทน

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

4.2.3. ปัญหาการเล่นโน้ตที่สูงกว่าช่วงเสียงของเครื่อง

การเล่นโน้ตที่สูงกว่าช่วงเสียงของเครื่องหรือเทคนิคอัลติสซิโม (Altissimo) คือการเล่นโน้ตสูงกว่าช่วงเสียงของเครื่องโดยใช้รูปแบบนิ้วพิเศษ ลม ตำแหน่งโคนลิ้น และน้ำหนักของการคาบปากเป่าที่ถูกต้อง และเพื่อที่จะหาตำแหน่งโคนลิ้น และน้ำหนักของการคาบปากเป่าที่ถูกต้องนั้นเราสามารถใช้แบบฝึกหัดการเป่าคอแซกโซโฟนได้เช่นกัน แต่เพื่อพัฒนาให้ผู้เล่นสามารถเล่นช่วงเสียงสูงได้ดีมากขึ้น ผู้

ฝึกซ้อมควรฝึกการเป่าชุดโอเวอร์โทนของโน้ตช่วงเสียงล่างของแซกโซโฟน ยกตัวอย่างเช่น ให้ผู้ซ้อมกดโน้ต Bb ต่ำแต่เป่าให้ได้โน้ตสูงขึ้นไปเรื่อยๆตามชุดโอเวอร์โทน

ภาพที่ 17 ตัวอย่างชุดโอเวอร์โทนของเสียง Bb

หมายเหตุ. จาก Top-Tones for the Saxophone (p.11), by S. Rascher, 1977, Carl Fischer

และอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือรูปแบบนิ้ว เนื่องจากรูปแบบนิ้วของโน้ตอัลติสซิโมเป็นรุปแบบนิ้วพิเศษ ในแต่ละโน้ตสามารถมีได้หลายรูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้บรรเลงและค่าโน้ตของเพลง ยกตัวอย่างเช่น ในบทเพลง Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert ในทางแปรที่ 3 ห้องที่ 60 มีการพรมนิ้ว (Trill) บนโน้ตอัลติสซิโม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 18 ตัวอย่างการพรมนิ้วบนโน้ตอัลติสซิโมของเพลง Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert

หมายเหตุ. จาก Paganini Capriccio (p.2), by P. Swerts, 2016, Zodiac

เนื่องจากโน้ตดังกล่าวเป็นโน้ตที่เร็ว ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะใช้นิ้วในรูปแบบดังต่อไปนี้เพื่อให้ง่ายต่อการกดในโน้ตถัดไปมากขึ้น และรูปแบบนิ้วดังกล่างเป็นรูปแบบนิ้วที่สามารถออกเสียงและควบคุมเสียงได้ดีที่สุด

ภาพที่ 19 ตัวอย่างรูปแบบนิ้วพิเศษสำหรับโน้ตอัลติสซิโม

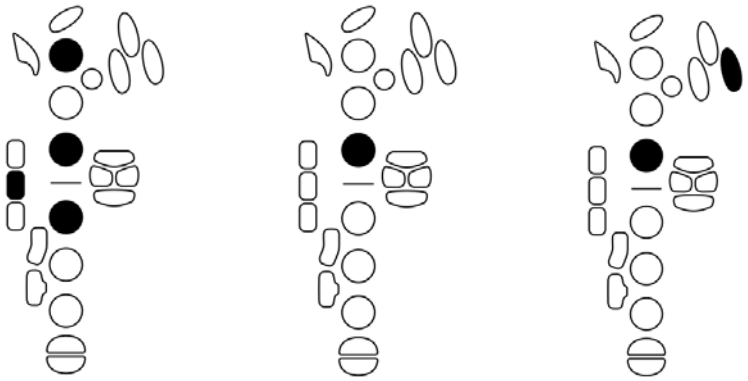

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สมวนลิขสิทธิ์

4.2.4. ปัญหาการเล่นโน้ตมัลติโฟนิกส์

มัลติโฟนิกส์ (Multiphonic) เสียงควบ คือ การเล่นโน้ตมากกว่าหนึ่งเสียงในครั้งเดียวคล้ายกับเทคนิคดับเบิลสตอป (Double Stop) ของกลุ่มเครื่องสาย โดยการผลิตเสียงเทคนิคมัลติโฟนิกส์ของแซกโซโฟนนั้นมีวิธีการคล้ายกับเทคนิคอัลติสซิโมและโน้ตโอเวอร์โทนมาก ซึ่งสองเทคนิคดังกล่าวคือการใช้รูปแบบนิ้วพิเศษ ลม ตำแหน่งโคนลิ้น และน้ำหนักของการคาบปากเป่าที่ถูกต้องและอาศัยการสั่นของเสียงในชุดโอเวอร์โทนเพื่อเสียงเพียงเสียงเดียว แต่สำหรับเทคนิคมัลติโฟนิกส์จำเป็นต้องใช้ทุกอย่างดังกล่าวเหมือนกัน แต่ต้องการผลลัพท์เสียงหลายเสียง

โดยปัญหาส่วนใหญ่ของผู้ศึกษาคือไม่สามารถเล่นออกมาให้ได้ยินเสียงทั้งหมดครบทุกเสียงตามที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งสาเหตุอาจจะเกิดได้หลายอย่างได้แก่ ลมที่เป่าออกมามีความเร็วเกินไป เป่าดังเกินไปก้จะทำให้ไม่ได้ยินครบทุกช่วงเสียง และตำแหน่งโคนลิ้นอยู่ในตำแหน่งที่ไม่ถูกต้อง

วิธีการแก้ไขนั้นคล้ายกับปัญหาในข้อ 4.2.2 และ 4.2.3 คือการซ้อมแบบฝึกหัดชุดโอเวอร์โทนเพื่อฝึกความยืดหยุ่นของช่วงเสียงได้เช่นกัน และฝึกออกเสียงอัลติโฟนิกส์เพิ่มเติมด้วย โดยปกติแล้วโน้ตมัลติโฟนิกส์จะใช้นิ้วรูปแบบพิเศษและส่วนใหญ่นักประพันธ์ก็จะเขียนรูปแบบนิ้วกำกับไว้

ภาพที่ 20 ตัวอย่างโน้ตมัลติโฟนิกส์ในเพลง Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

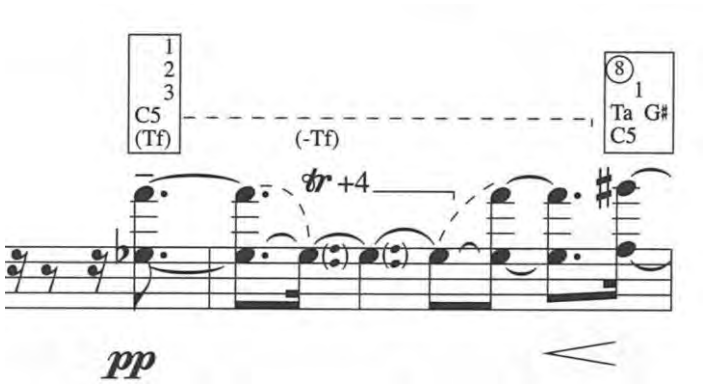

หมายเหตุ. จาก Nuée Ardente (p.1), by V. David, 2018, Gérard Billaudot

โดยการเริ่มที่จะฝึกเทคนิคมัลติโฟนิกส์ผู้ฝึกซ้อมเริ่มจากการเล่นโน้ตให้ได้ออกมาเป็นเสียงคู่แปดก่อน ยกตัวอย่างคือ ให้ผู้ฝึกซ้อมลากเสียงตัว F ต่ำหลังจากนั้นให้เป่าโน้ตเป็นเสียง F ที่สูงขึ้น 1 คู่แปดโดยที่ไม่กดปุ่มออกเตฟ ซึ่งจะคล้ายกับการเล่นโน้ตโอเวอร์โทน เมื่อได้เสียง F สูงแล้วขั้นตอนถัดมาให้ลองหาน้ำหนักของปากที่เหมาะสมและผ่อนความเร็วลมลงมาเพื่อให้ได้สองเสียง เป็นเสียง F คู่แปดพร้อมกัน โดยแบบฝึกหัดนี้จะช่วยให้ผู้ฝึกซ้อมหาน้ำหนักการคาบปากเป่าและความเร็วลงที่ถูกต้องได้

ภาพที่ 21 แบบฝึกหัดสำหรับเทคนิคมัลติโฟนิกส์

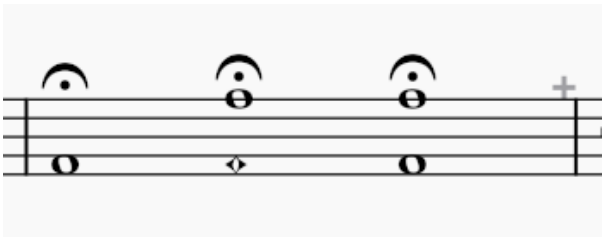

หมายเหตุ. จัดทำโดยผู้วิจัย

4.3 แบบฝึกหัดที่เกี่ยวข้อง

4.3.1. Studies on the high and low notes of the saxophone โดย Theodore Kerkezos

แบบฝึกหัดเล่มนี้เขาได้เขียนแบบฝึกหัดสำหรับการออกเสียงสูงและเสียงต่ำ รวมถึงแบบฝึกหัดสำหรับอัลติสซิโมที่เน้นเรื่องการตัดลิ้นในรูปแบบต่างๆและระดับความดังเบาให้ผู้ฝึกซ้อมสามารถทำได้ยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น นี่เป็นหนึ่งตัวอย่างจากแบบฝึกหัดดังกล่าว

ภาพที่ 22 Studies on the high and low notes of the saxophone

หมายเหตุ. จาก Studies on the high and low notes of the saxophone by T. Kerkezos (p.22), 2013, Leduc

4.3.2. Le Détaché aux saxophones โดย Jean-Marie Londeix

เป็นแบบฝึกหัดสำหรับการตัดลิ้นแบบสตัคคาโต ซึ่งอยู่ในรูปแบบบันไดเสียงและอาร์เพจจิโอ ในแบบฝึกหัดนี้จะมีโน้ตอัลติสซิโมอยู่ด้วย ผู้ศึกษาคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการพัฒนาเทคนิคอัลติสซิโม เรื่องของการจำทิศทางลมและตำแหน่งของลิ้น เพราะไม่เหมือนกับแบบฝึดก่อนหน้านี้ที่จะมีแต่เสียงสูง แต่ในแบบฝึกหัดนี้จะเริ่มตั้งแต่ช่วงเสียงล่างจนถึงช่วงเสียงอัลติสซิโม ทำให้ช่วยในเรื่องของการดันลมจากช่วงท้องอีกด้วย

ภาพที่ 23 *Le Détaché aux saxophones*

หมายเหตุ. จาก Le Détaché aux saxophones by J. Londeix (p.13), 1991, Henry Lemoine

4.3.3. Top-Toned for the Saxophone Four-Octave โดย Sigurd Raschér

เป็นแบบฝึกหัดสำหรับชุดโอเวอร์โทนของแซกโซโฟนเพื่อพัฒนาคุณภาพเสียงและเทคนิคอัลติสซิโมรวมทั้งโน้ตโอเวอร์โทน โดยแบบฝึกหัดนี้เหมาะกับผู้ที่มีปัญหาด้านการออกเสียงหรือควบคุมเสียงอัลติสซิโม และยังเหมาะสำหรับผู้ที่หัดเริ่มต้นเป่าเทคนิคอัลติสซิโม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาพที่ 24 *Top-Toned for the Saxophone Four-Octave*

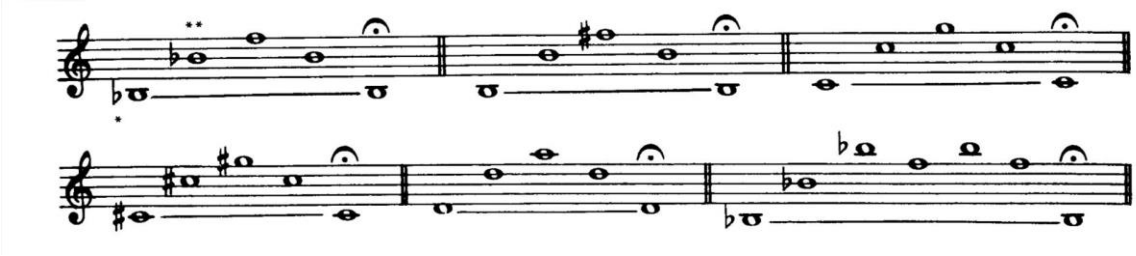

หมายเหตุ. จาก Top-Toned for the Saxophone Four-Octave (p.11),
by S. Raschér, 1962, Carl Fischer

4.3.4. Preliminary exercises & etudes in contemporary techniques for Saxophone โดย Ronald L. Caravan

แบบฝึกหัดนี้เขียนเพื่อฝึกเทคนิคสมัยใหม่สำหรับแซกโซโฟน ไม่ว่าจะเป็น สแลปทัง (Slap tonguing) มัลติโฟนิกส์ (Multiphonic) การรัวลิ้น (Flutter tonguing) และอื่นๆ โดยในบทของเทคนิคมัลติโฟนิกส์ มีรูปแบบของมัลติโฟนิกส์หลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นมัลติโฟนิกส์แบบกดนิ้วรูปแบบพิเศษและมัลติโฟนิกส์แบบร้อง ซึ่งแต่ละแบบฝึกหัดจะเน้นไปที่ฝึกความยืดหยุ่นของผู้ฝึกซ้อมเพื่อให้สามารถเป่าโน้ตหลายเสียงพร้อมกันได้

ภาพที่ 25 Preliminary exercises & etudes in contemporary techniques for Saxophone โดย Ronald L. Caravan

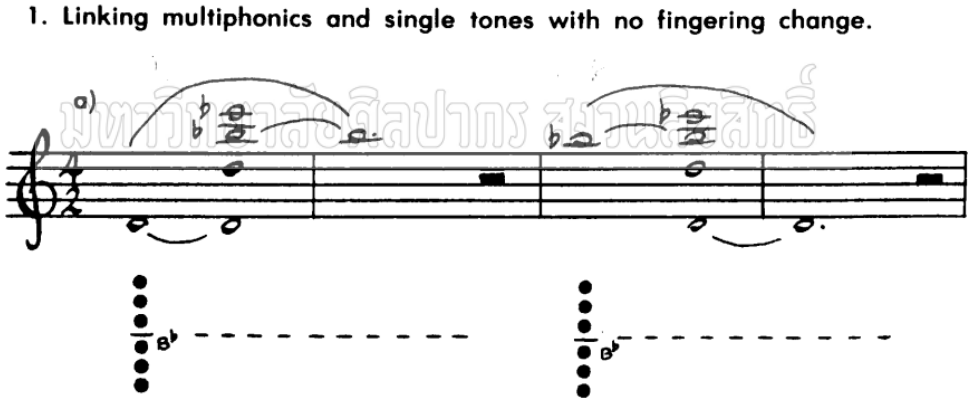

หมายเหตุ. จาก *Preliminary exercises & etudes in contemporary techniques for Saxophone (p.26), by R.L. Caravan, 1980, Dorn Production*

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1.สรุปโครงการ

การศึกษาเรื่องการแสดงเดี่ยวแซกโซโฟนในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประวัติของเครื่องดนตรีและผู้ประพันธ์รวมถึงแบบฝึกหัดและเทคนิคต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาการฝึกซ้อมและแก้ไขปัญหาในการแสดงเดี่ยวได้อย่างราบรื่น รวมทั้งสามารถที่จะต่อยอดความรู้ในการจัดการแสดงเดี่ยวในครั้งถัดไปได้

การแสดงเดี่ยวแซกโซโฟน โดย พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ จัดขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ 24 เมษายน พ.ศ. 2568 เวลา 17:00 น. ณ หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตวังท่าพระ

โดยการแสดงเดี่ยวครั้งนี้มีทั้งหมด 5 เพลง ดังนี้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

6. Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดย Pierre Max Dubois
7. Fantaisie Brillante sur Carmen ประพันธ์โดย Borne François
8. Paganini Capriccio ประพันธ์โดย Piet Swert
9. Sonata for Oboe and Piano ประพันธ์โดย Francis Poulenc
10. Nuée Ardente ประพันธ์โดย Vincent David

5.2 อภิปรายผล

การแสดงเดี่ยวในครั้งนี้ ผู้ศึกษาเริ่มวางแผนโครงการนี้ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2567 โดยเริ่มจากการคัดเลือกบทเพลงที่จะใช้ในการแสดง ซึ่งทำการเลือกบทเพลงที่สนใจพร้อมกับปรึกษาอาจารย์ประจำวิชาเครื่องเอกจนได้บทเพลงทั้งหมด 5 เพลง

หลังจากคัดเลือกบทเพลงเรียบร้อยแล้ว จึงเริ่มทำการสั่งซื้อโน้ตเพลงที่จะใช้ในการแสดงและทำการติดต่อหานักเปียโนที่จะร่วมแสดงด้วย แล้วจึงเริ่มทำการซ้อม ผู้ฝึกซ้อมวางแผนการซ้อมไว้ว่าภายในหนึ่งวันจะทำการซ้อมประมาณ 4-6 ชั่วโมงต่อวันขึ้นอยู่กับตารางเรียนในแต่ละวัน และในช่วงตั้งแต่เดือนมีนาคมจนถึงวันที่ทำการแสดงจะซ้อมแบบเข้มข้นขึ้น คือซ้อมแบบไม่มีวันหยุด และตั้งเป้าหมายว่าภายใน

หนึ่งวันจะต้องทำการเป่าตั้งแต่ต้นจนจบอย่างน้อย 1 ครั้งต่อ 1 เพลง ส่วนการซ้อมกับนักเปียโน ผู้ศึกษาวางแผนไว้ว่าจะซ้อมกับนักเปียโน 5 ครั้ง ครั้งละ 2-3 ชั่วโมงก่อนทำที่จะทำการแสดง โดยเริ่มซ้อมตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ เนื่องจากทุกเพลงที่ทำการแสดงนั้นจำเป็นที่จะต้องทำการแสดงกับเปียโนทุกเพลง จึงต้องซ้อมกับกับนักเปียโนเยอะเป็นพิเศษ

ก่อนที่จะทำการแสดงหนึ่งวัน ได้นัดนักเปียโนเพื่อมาฝึกซ้อม ณ หอประชุมศิลปากรวังท่าพระ ซึ่งเป็นสถานที่จริงที่จะทำการแสดงเพื่อทำการเลือกลิ้นที่ดีที่สุดที่จะใช้แสดงและเพื่อให้เกิดความเคยชินกับสถานที่จริง และเมื่อแสดงจริงก็ทำการซ้อมก่อนการแสดงในช่วงเช้าก่อนหนึ่งครั้ง และก่อนแสดงจริง 30 นาทีอีกหนึ่งครั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจต่อตนเองและนักเปียโน

ระหว่างที่ทำการแสดงได้เกิดปัญหาขึ้นดังต่อไปนี้

1. การบรรเลงไม่ตรงจังหวะกับเปียโนในเพลง Paganini Capriccio

ในช่วงครึ่งหลังของเพลง เนื่องจากนักเปียโนกำหนดจังหวะเข้ามาเร็วเกินไป ทำให้ในช่วงที่มีจังหวะเล่นสลับกันเกิดการติดขัดขึ้นจึงส่งผลให้ในช่วงหลังจนถึงช่วงจบฟังแล้วไม่ตรงกันเท่าที่ควร แต่ก้กลับมาตรงกันได้ในที่สุดในช่วงก่อนจบของเพลง

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. เนื้อเสียงของโซปราโน่แซกโซโฟนเปลี่ยนแปลงไป

เนื่องจากช่วงที่ซ้อมก่อนทำการแสดงจริงในวันที่ทำการแสดงไม่ได้มีเวลาซ้อมมากนัก ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะเป่าอัลโต้แซกโซโฟนมากกว่าเพราะใช้ในการแสดงถึง 4 เพลงจาก 5 เพลงทั้งหมด เมื่อแสดงจริงลิ้นที่ใช้ในการแสดงนั้นไม่เหมาะสมกับสถานที่ ลิ้นมีความแห้งทำให้ยากที่จะออกเสียง ทำให้เมื่อแสดงจริงทำให้เกิดความกังวลและไม่มั่นใจ รวมถึงไม่สามารถทำระดับความดังเบาได้ตามที่ต้องการ

3. เกิดความเหนื่อยล้ามากเกินไปขณะการทำแสดงในครึ่งหลัง

ในส่วนของครึ่งแรกนั้นไม่ค่อยเกิดปัญหาเท่าไร มีเพียงแค่เกิดอาการกระหายน้ำและคอแห้ง ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้โดยเมื่อจบเพลงแล้วจึงเดินออกไปหลังเวทีเพื่อดื่มน้ำ ในส่วนของครึ่งหลังนั้นยังคงเกิดอาการกระหายน้ำเช่นเดิมแต่ความเหนื่อยล้าเกิดการสะสม เพราะเมื่อแสดงจริงผู้ศึกษาทำการเป่าให้ดังกว่าปกติที่เคยซ้อม เนื่องจากสถานที่จริงนั้นใหญ่กว่าห้องที่ซ้อมในทุกวันๆ เมื่อเป่าดังขึ้นก็ทำให้เกิดความ

เหนื่อยมากขึ้นซึ่งมากกว่านี้เคยฝึกซ้อมไว้ ทำให้เมื่อถึงช่วงสุดท้ายของเพลงสุดท้ายเกิดการอาการมือชา ขณะทำการแสดง

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรลองซ้อมกับสถานที่ที่มีเพดานสูงหรือมีขนาดใหญ่มากกว่าขนาดห้องซ้อมปกติ เพื่อให้ฝึกความอดทนต่อความเหนื่อยและคุ้นชินกับระดับความดังที่ต้องเล่น

2. ควรซ้อมกับนักดนตรีที่จะทำการแสดงด้วยอย่างละเอียด เช่น การตกลงจังหวะที่ต้องการจะเล่น ระดับความดังเบา รวมถึงการให้คิว เป็นต้น

3. การออกกำลังแบบคาดิโอที่ทำให้หัวใจทำงานหนักเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การวิ่ง การออกกำลังการแบบ HIIT เป็นต้น จะช่วยให้ผู้แสดงทนทางต่อความเหนื่อยได้ดีมากขึ้นรวมถึงเป็นเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของปอดเช่นกัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

รายการอ้างอิง

ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2564). **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์** (พิมพ์ครั้งที่ 5). เกศกะรัต

ธีรวัฒน์ วีระวิทยานันต์. (2562). เทคนิคแซกโซโฟนจากโซนาตาของ ฟิล วูดส์. **วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**, **16**(2), 93. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jhnu/article/view/234495/161198

วรพงษ์ พิมพ์เสน. (2558). **การแสดงเดียวฟลูตระดับมหาบัณฑิตศึกษา. [**วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. Ithesis.su. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/747/1/56701313%20%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%9E%E0%B8%87%E0%B8%A9%E0%B9%8C%20%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B8%9E%E0%B9%8C%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%99.pdf

วรวุฒิ สมัยเทอดศักดิ์. (2563). บทบาทของแซกโซโฟนในวงดนตรีประเภทต่างๆ. **วารสารสาระสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**, **19**(2), 30. https://so03.tcithaijo.org/index.php/oarit/article/view/253382

วิศุวัฒน์ พฤกษวานิช. (2566). **งานวิจัยสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงแซกโซทรอนิก ฟังค์ สำหรับอัลโตแซกโซโฟน**. วารสารดนตรีรังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 18(1), 5. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/rmj/article/download/253796/176174/994716

Fandetti, M. (2015). **FRENCH AND AMERICAN SAXOPHONE MUSIC: TEACHERS, DISCIPLES, AND THE SIGNIFICANCE OF PARIS**. [Master's thesis, California State University]. ScholarWorks. https://scholarworks.calstate.edu/downloads/dv13zw82b

Mercer, B. J. (2011). **Pierre-Max Dubois, a biography and performance analysis of three representative works: "Serenades", "Concerto Ironico", and "Sonatine-Tango".** [Doctoral dissertation, The University of Arizona]. The University of Arizona.

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

https://repository.arizona.edu/bitstream/handle/10150/305373/azu_etd_11589_sip1_m.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Mcnair, B. (2024). **What Are Nuées Ardentes and How Do They Form?.** Geologybase. https://geologybase.com/nuee-ardentes/

n.d. (2024). **VINCENT DAVID**. Selmer. https://www.selmer.fr/en/blogs/artistes/vincent-david?srsltid=AfmBOopsgNx73-YgBbBnn9whZ6vqjQOhVFmDa0-ISay8KdE-j_44SjpE

Vanacker J., Coulembier K., Vermeulen A. (2018). **SWERTS Piet (1960).** Matrix [Centrum voor Nieuwe Muziek]. https://matrix-new-music.be/en/publications/flemish-composers-database/swerts-piet/

Swerts, P. (2024.) **ZESX04 PAGANINI CAPRICCIO.** ZodiacEditions. https://zodiaceditions.com/products/zesx04-paganini-capriccio

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

ชื่อ-สกุล	พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ
วัน เดือน ปี เกิด	21 พฤษภาคม พ.ศ. 2546
ประวัติการศึกษา	โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ สีลม
	โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์
	คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก

โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

สูจิบัตร

FACULTY OF MUSIC, SILPAKORN UNIVERSITY

PRESENTS

SENIOR SAXOPHONE RECITAL
BY PIMPAVEE IRIYAPICHART

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปศาสตรบัณฑิต

THURSDAY APRIL 24, 2025, 5.00 PM.
AT MAIN AUDITORIUM, SILPAKORN UNIVERSITY
(WANG THA PHRA)

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

PROGRAM

DIVERTISSEMENT Pierre Max Dubois

I. Allegro Vivo *(1930)*

II. Lent et doux

III. Scherzando

FANTASIE BILLANTE SUR CARMEN Francois Borne *(1840)*

PAGANINI CAPRICCIO Piet Swert *(1960)*

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

-INTERMISSION-

SONATA FOR OBOE AND PIANO Francis Poulenc *(1899)*

I. Elégie

II. Scherzo

III. Déploration

NUEÉ ARDENTE Vincent David *(1974)*

PIERRE MAX DUBOIS

ปิแอร์ แมกซ์ ดูบัวส์ (Pirre Max Dubois) เป็นนักประพันธ์เพลง และวาทยกรชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อ 1 มีนาคม ค.ศ. 1930 หลังจากเขาเกิดได้ไม่นานครอบครัวของเขาก็ย้ายที่อยู่ไปที่เมืองตูร์ ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งจะเป็นสถานที่ที่เขาได้เข้าเรียน The Conservatory of Music and the University of Tours หลังจากสำเร็จการศึกษาเขาก็ได้เข้าเรียนต่อที่ The Conservatoire National Supérieur de Musique ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ระหว่างที่ศึกษาอยู่ ดูบัวส์ศึกษาด้านการประพันธ์เพลงกับดาริอุส มิลโฮด์ (Darius Milhaud) ซึ่งผลงานของเขาค่อนข้างได้รับแรงบันดาลใจจากมิลโฮด์

Divertissement for Alto Saxophone and Piano ประพันธ์โดยปิแอร์ แมกซ์ ดูบัวส์ ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ. 1953 ซึ่งเป็นผลงานที่ทำให้ดูบัวส์ได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลงเป็นครั้งแรก โดยเดิมประพันธ์สำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนกับออร์เคสตราและนำมาเรียบเรียงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนและเปียโนในภายหลัง บทเพลงนี้มีทั้งหมด 3 ท่อนเพลงคือ เร็ว-ช้า-เร็ว

I. Allegro Vivo เปิดบทเพลงมาด้วยทำนองที่มีชีวิตชีวาและรวดเร็ว ซึ่งจะเน้นการใช้โน้ตเขบ็ตสองชั้นเป็นหลัก และมีการเน้นจังหวะขัดเพื่อความสนุกสนาน

II. Lent et doux ชื่อของท่อนนี้มีความหมายว่า ช้าและอ่อนนุ่ม ท่อนเพลงนี้จะให้ความรู้สึกถึงความเงียบสงบและบางเบา ซึ่งให้ความรู้สึกแตกต่างกับจากท่อนแรก

III. Scherzando ปิดท้ายด้วยท่อนเร็ว ท่อนนี้จะให้อารมณ์หยอกล้อหรือขำขัน ยังคงมีการใช้โน้ตเขบ็ตสองชั้นที่มีความรวดเร็วอยู่ แต่จะมีการเน้นของจังหวะมากขึ้น

PIET SWERT

เพียท สเวิร์ท (Piet Swert) นักประพันธ์, วาทยากร และนักเปียโนชาวเบลเยียม เกิดเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน ค.ศ. 1960 ณ เมืองทองเคอเรน ประเทศเบลเยียม สเวิร์ทเข้าศึกษาที่ Lemmens Institute ในเบลเยียมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 จนถึงปีค.ศ. 1989 โดยศึกษาเครื่องมือเอกเปียโนกับโรเบิร์ต โกรส์ลอต (Robert Groslot) ในฐานะนักประพันธ์ สเวิร์ทแต่งผลงานออกมามากกว่า 300 บทเพลงซึ่งแต่งในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นบทเพลงสำหรับออร์เคสตรา บทเพลงเดี่ยวเปียโน บทเพลงเดี่ยวแซกโซโฟน หรือบทเพลงสำหรับกลุ่มเครื่องดนตรี เป็นต้น

Paganini Capriccio ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ. 2015 โดย เพียท สเวิร์ท (Piet Swert) โดยผลงานชิ้นนี้ถูกว่าจ้างโดยเคนเนธ เซ (Kenneth Tse) นักแซกโซโฟนชาวอเมริกันเชื้อสายจีนซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังในปัจจุบันนี้ ต่อมาในปีค.ศ. 2017 บทเพลงนี้ถูกคัดเลือกให้เป็นบทเพลงบังคับสำหรับการแข่งขัน The Golden Saxophone Competition 2017

พหาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

บทเพลงนี้ได้อ้างอิงทำนองและโครงสร้างมาจากบทเพลง Caprice No.24 ประพันธ์โดยนิคโคโล ปากานีนี (Niccolò Paganini) นักไวโอลินชื่อก้องโลก ประพันธ์ขึ้นในปีค.ศ. 1807 และได้รับอิทธิพลการใช้โน้ตโครมาติกในบทเพลงนี้จากบทเพลง Variations on a Theme by Paganini ประพันธ์โดยวิโทลด์ ลูตอสลัฟสกี้ (Witold Lutosławski) ประพันธ์ขึ้นในปีค.ศ. 1941

FRANCOIS BORNE

ฟรองซัวร์ บอนด์ (Francois Borne) นักฟลูตและนักประพันธ์เพลงชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม ค.ศ. 1840 ที่เมืองตูลูส ประเทศฝรั่งเศส เขาทำงานเป็นนักฟลูตให้กับวงออร์เคสตราของโรงอุปรากร Le Grand Théatre de Bordeaux ที่เมืองบอร์กโดซ์ นอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์ให้กับ Conservatoire de Musique de Toulouse

บอนด์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการบรรเลง รวมถึงเป็นผู้พัฒนาระบบนิ้วของฟลูตอีกด้วย นอกเหนือจากการบรรเลงแล้วเค้ายังคงเป็นนักพันธ์เพลง เขาเสียชีวิตในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1920

Fantaisie Brillante sur Carmen แต่งขึ้นในปีค.ศ. 1900 ประพันธ์โดย ฟรองซัวร์ บอนด์ (Francois Borne) ซึ่งเขาได้รับแรงบันดาลใจมาจากอุปรากรณ์เรื่อง คาร์เมน (Carmen) ประพันธ์โดยยอร์ช บิเซต์ (George Bizet) ซึ่งอุปรากรณ์เป็นผลงานชิ้นเอกและโด่งดังที่สุดของบิเซต์ ซึ่งมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความรักและความหึงหวงระหว่างนายทหาร ดอน โฮเซ (Don Jose) และ หญิงสาวยิปซีที่ชื่อคาร์เมน (Carmen)

บทเพลงนี้แต่งขึ้นเพื่อแสดงถึงความสามารถของผู้เล่น ผู้แต่งได้นำทำนองหลักจากหลาย ๆ ท่อนในอุปรากรเช่น Habanera, Chanson de Bohème หรือ La Voila! และอื่น ๆ มาแปรทำนองให้มีความน่าสนใจและมีความยากมากขึ้น

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

FRANCIS POULENC

ฟร็องซีส ปูลอง นักประพันธ์และนักเปียโนชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 1899 ปูลองนับว่าเป็นนักประพันธ์ที่เป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง เขาไม่ได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยดนตรีเหมือนกับนักประพันธ์เพลงคนอื่น ผลงานของเขาได้รับอิทธิผลมาจากนักประพันธ์ที่ร่วมสมัยเดียวกันกับเขา เช่น โคลด เดอบุสซี (Claude Debussy) เอริก ซาตี (Erik Satie) และ อิกอร์ สตราวินสกี (Igor Stravinsky) ในปี ค.ศ. 1920 ปูลองได้รวมกลุ่มเข้ากับนักประพันธ์รุ่นใหม่ชาวฝรั่งเศสอีก 5 คน ชื่อว่า เลซิส (Les Six) ซึ่งเป็นกลุ่มนักดนตรียุคศตวรรษที่ 20 ที่ต่อต้านแนวคิดแบบโรแมนติก

Sonata for Oboe and Piano ถูกแต่งขึ้นในปีค.ศ.1962 และนำออกมาแสดงครั้งแรกในวันที่ 8 มิถุนายน ค.ศ. 1963 ที่ Strasbourg Festival หลังจากที่ปูลองเสียชีวิตไปแล้ว ซึ่งผลงานชิ้นนี้ถือเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายของปูลอง เขาแต่งบทเพลงนี้เพื่อเป็นเกียรติ

แก่เซอร์เก โปรโคเฟียฟ (Sergei Prokofiev) นักประพันธ์เพลงชื่อดังชาวรัสเซีย บทเพลงนี้มีทั้งหมด 3 ท่อน ได้แก่

I. Elégie ท่อนแรกของโซนาตาบทนี้เริ่มต้นด้วยความเงียบสงบ มีทำนองที่ผ่อนคลายและเบา แต่ระหว่างท่อนจะมีทำนองที่ดังขึ้นมาทันทีเหมือนกับมีพายุเข้ามาและจึงกลับมาสงบเงียบอีกครั้ง

II. Scherzo ท่อนนี้มีการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ค่อนข้างมาก เปิดมาด้วยท่อนเร็วที่รุนแรง แทรกด้วยท่อนช้าที่มีทำนองสวยงามและเงียบสงบ แล้วกลับมาสู่ทำนองที่รุนแรงอีกครั้ง

III. Déploration ท่อนสุดท้ายนี้เป็นท่อนช้าโดยสมบูรณ์ เป็นทำนองที่แสดงถึงความเศร้าและจบบทเพลงแบบเงียบสงบ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

NUEÉ ARDENTE

แวงซองค์ ดาวิด (Vincent David) นักประพันธ์ นักแซกโซโฟน และวาทยากรชาวฝรั่งเศส เกิดในปีค.ศ. 1974 เขาเข้าศึกษาที่ Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Paris โดยศึกษาเครื่องมือเอกแซกโซโฟนกับโคลด เดอลองจ์ (Claude Delange) และจบการศึกษาด้วยเกียรตินิยมอันดับ 1 ในปี ค.ศ. 1996 ในขณะที่เข้าศึกษา ดาวิดได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับนานาชาติถึง 3 รางวัลเช่น ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 จากรายการ the International Adolphe Sax Competition ในปีค.ศ. 1994 ในฐานะนักประพันธ์ เขายังได้รับรางวัลด้านการประพันธ์เพลง Grand Prix Lycéens des Compositeurs และ Prix Collégiens des Compositeurs จากผลงาน “Pulse” สำหรับอัลโตแซกโซโฟนในปี ค.ศ. 2021 ปัจจุบันดาวิดเป็นนักแซกโซโฟนที่มีชื่อเสียงระดับโลก เขาเปิดชั้นเรียนพิเศษในหลายประเทศทั่วโลก และเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่ Conservaroire Royal of Bruxelles.

Nuée Ardente เป็นบทเพลงสำหรับเดี่ยวแซกโซโฟนและเปียโน ประพันธ์โดยแวงซองค์ ดาวิด ในปีค.ศ. 2017 เพื่อเป็นบทเพลงบังคับในการแข่งขัน the 7th International Adolphe Sax Competition 2019

Nuée Ardente มาจากภาษาฝรั่งเศสมีความหมายว่า ธุลีหลาก หมายถึง เมฆร้อนที่ลุกเป็นไฟซึ่งบางครั้งลุกเป็นไฟจากก๊าซ เถ้า และเศษภูเขาไฟอื่น ๆ ที่ขยายตัวและไหลลงไปตามด้านข้างของภูเขาไฟอย่างรวดเร็ว ในบทเพลงนี้ได้ระบุท่อนเพลงเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเกิดธุลีหลาก เช่น Sparks, Flame, Magma และ Smoke

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

PIMPAVEE IRIYAPICHART

พิมพ์ปวีณ์ อิริยาภิชาติ เกิดเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ.2546 ได้เข้าศึกษาระดับมัธยมที่โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ เมื่ออายุ 13 ปี ได้เริ่มเล่นแซกโซโฟนในวงดุริยางค์ของโรงเรียน โดยได้รับการฝึกสอนจากอาจารย์ภาคภูมิ ดวงแก้ว และมีอาจารย์ วิสา นิลพุดซา เป็นผู้ควบคุมวง หลังจากนั้นได้เข้าศึกษาระดับปริญญาตรีที่ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์ สาขาการแสดงดนตรี เรียนเครื่องเอกแซกโซโฟน กับอาจารย์ภาคภูมิ ดวงแก้ว โดยพิมพ์ปวีณ์ได้รับทุนการศึกษาไอคอนสยามจำนวน 480,000 บาท

ในปี 2019 ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการแข่งขันรายการ " The 1st Bangkok Classical Music Festival" Class: Woodwind – Youth A Class

ในปี 2021 ได้รับรางวัล First Prize จากการแข่งขันรายการ "The 8th Hong Kong International Youth Performance Art Festival 2021" Class: Woodwind – Senior Class

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

ในปี 2022 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ระดับความสามารถเหรียญทอง และ รางวัล Open Category Champion ประเภท Solo (woodwinds) และรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 และรางวัล Open Category Champion จากวง Ganesh Saxophone Ensemble ประเภท Woodwind Ensemble รายการ WAMSB2022

ในปี 2023 ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ระดับความสามารถเหรียญทอง จากการแข่งขันรายการ 6th Valaya Alongkorn Music Competition ประเภท Woondwind Solo รุ่นไม่จำกัดอายุ และ ประเภท Wind Ensemble รุ่นไม่จำกัดอายุ และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 ระดับความสามารถเหรียญทอง จากการแข่งขันรายการ Young Artist Music Award

นอกจากนี้พิมพ์ปวีณ์มีโอกาสได้ร่วมแสดงกับวงดุริยางค์ในประเทศไทย อาทิเช่น Zalymanian Wind Orchestra, Thai Youth Orchestra, Feroci Philhamonic Winds, Silpakorn University Wind Orchestra

ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์ สาขาการแสดงดนตรี ชั้นปีที่ 4 และเป็นสมาชิกวง Thailand Saxophone Alliance

KERKSAKUL JAREE, Piano

เกริกสกุล จารี เริ่มเรียนเปียโนตอนอายุ 11 ปี ที่ Krittinan Music School จ.พระนครศรีอยุธยา และได้เข้าเรียนที่โรงเรียนดนตรีเอื้อมอารีย์กับ อ.ฤทัยทิพย์ ผาสุก

หลังจากนั้นเข้าศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปลายหลักสูตรเตรียมอุดมดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และสำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีสาขาการแสดงเปียโนที่จากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

โดยระหว่างนั้นได้ศึกษาวิชาเปียโนจากอาจารย์เปียโนที่มีชื่อเสียง เช่น Sebastien Koch และ ดร.นภนันท์ จันทร์อรทัยกุล. ได้รับรางเหรียญทองชนะเลิศจากการแข่งขัน Settrade Youth Competition ในปี 2555 และได้รับเชิญจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลเพื่อแสดงเดี่ยวในบทเพลง Rachmaninoff Piano Concerto No. 2 ร่วมกับวงดุริยางค์ฟิลฮาร์มอนิคแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) ในคอนเสิร์ต "Thai Talent plays Rachmaninoff"

ปัจจุบันเป็นนักเปียโนบรรเลงประกอบมืออาชีพ (Collaborative Pianist / Accompanist) มีงานแสดงเดี่ยว และร่วมบรรเลงกับเครื่องดนตรีหลายหลายประเภทกับศิลปินนานาชาติ และเป็นสมาชิกของวงดนตรีร่วมสมัย Tacet(i) Contemporary Ensemble ในฐานะนักเปียโนและอิเล็กทรอนิกคีย์บอร์ดโดยมีผลงานแสดงออกมาอย่างต่อเนื่องทั้งในคอนเสิร์ตและงานนิทรรศการศิลปะร่วมสมัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร ลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์